www.nv-online.info

№ 11 (4160)

7 лютага студзеня 2017 г.
Выдаецца з ліпеня 1995 г.
на беларускай
і рускай мовах

Выдавец:
УП «Народная Воля».
Кошт — свабодны.

На прастор, на шырокі разлог
Выхадзі, мой народ, грамадою...
Якуб КОЛАС

Народная Воля

Да ўвагі!
Хто хоча набываць газету ў офісе рэдакцыі — чакаем!

ДАСЛОЎНА

Наталля КАЧАНАВА,
кіраўнік Адміністрацыі прэзідэнта:

– Будзе скарочана каля 30% дзяржаўных служачых, якія працуюць у Адміністрацыі прэзідэнта. Структура Адміністрацыі невялікая – гэта 108 дзяржслужачых у той новай штатнай колькасці, якую мы сёння прапанавалі.

(Па выніках нарады ў кіраўніка дзяржавы 6 лютага 2017 г.)

РУБАМ!

Хто далей будзе ў Беларусі гаспадаром на зямлі – селянін ці па-ранейшаму чыноўнік?

Добра, што на “Вялікую размову з Прэзідэнтам” запрасілі не толькі прадстаўнікоў сродкаў масавай інфармацыі, палітычных і грамадскіх структур, але і вядомых эканамістаў, прамыслоўцаў, аграрнікаў. Знакавым было выступленне, напрыклад, кіраўніка СВК “Агракамбінат “Сноў”, старшыні аграпрамсаюза Рэспублікі Беларусь **Мікалая Радамана.** Ён з глыбокім болем звярнуў увагу на важнейшую праблему: **хто далей будзе ў Беларусі гаспадаром на зямлі – селянін ці па-ранейшаму чыноўнік?**

Сёння розныя формы ўласнасці могуць і маюць права існаваць у сельскай гаспадарцы – як прыватная, так і фермерская, і іншыя, сказаў знакаміты аграрнік. Але што на практыцы? 17 ліпеня 2014 года выйшаў Указ №349, і цяпер “вертыкаль” у прымусовым парадку заганяе ўсіх-усіх у акцыянерныя таварыствы з дзяржаўнай формай уласнасці. Гвалт, самы сапраўдны гвалт над тымі, хто сваёй напружанай працай гарантуе харчовую бяспеку краіны.

– Мы ў мінулым годзе атрымалі дзевяць мільёнаў (*маецца на ўвазе долараў.* – **Рэд.**) чыстага прыбытку, – падкрэсліў Мікалай Вячаслававіч Радаман. – Мы акцыяніраваліся яшчэ ў 1994 годзе. У залежнасці ад стажу работы, ад класнасці, нагрузкі маем ужо на сённяшні дзень долевыя акцыі. Без удзелу дзяржавы. Мы нікому нічога не павінны, акуратна плацім падаткі, 7 мільёнаў на старыя грошы мелі сярэднюю зарплату за год. Навошта нам нешта мяняць?

Так, навошта дзяржаве заганяць у чыноўніцкае стойла тых, хто пачувае сябе гаспадаром на зямлі і працуе не пакладаючы рук? Вядома ж, калі ўлада забірае ў тых жа сноўскіх сялян акцыі, то губляецца ўсялякая зацікаўленасць у выніках работы. **“Мы хочам прывязаць чалавека да зямлі, каб ён за канчатковы вынік адказваў і быў зацікаўлены ў развіцці вытворчасці. Нас, наадварот, цягнуць ад зямлі, кажуць: ты будзеш з дзяржаўнай формай уласнасці. Да міністра іду – акцыяніруйся; звяртаюся вышэй, да віцэ-прэм’ера, які курыруе сельскую гаспадарку, – акцыяніруйся, у Дзяржмаёмасць – акцыяніруйся! І я не ведаю, як выйсці да людзей і што ім сказаць на справаздачным сходзе. Людзям, якія маюць долю ад канчатковых вынікаў, а яшчэ ў нас 620 пенсіянераў, што я ім павінен сказаць? Я адпрацаваў у гэтай гаспадарцы 40 гадоў, што я ім магу сказаць? Людзі, калі вы нешта некалі мелі, то вы зараз нічога не будзеце мець, таму што 85 працэнтаў акцый будуць належаць дзяржаве?”** – са слязамі на вачах гаварыў адзін з самых заслужаных аграрнікаў Міншчыны.

Падобна на тое, што Аляксандр Лукашэнка пачуў крык душы Мікалая Радамана. Але ж ці гэта праблема толькі СВК “Агракамбінат “Сноў”? Зямлі сапраўды патрэбны гаспадар, а не чыноўнік. Можаце ўявіць такую сітуацыю. Сёння раённай вертыкаллю камандуе адзін начальнік. У яго свае погляды на развіццё той ці іншай гаспадаркі. Ён дае указанні яе кіраўніку, усяму калектыву, што і як рабіць, куды ўкладваць грошы, якую сістэму аплаты ўкараняць… Праз год-два яго мяняюць, што ў нас звычайна і бывае, кабінет займае іншы чыноўнік, і новая мятла пачынае падмятаць па-новаму. А хто гаспадар на зямлі? Толькі не той, хто на ёй працуе.

Паводле слоў А.Лукашэнкі, рана яшчэ прымаць закон аб прыватнай уласнасці на зямлю. Можа, і рана, але ж зямля не можа заставацца без гаспадара. Калі той жа Мікалай Радаман на сённяшні дзень не з’яўляецца ўласнікам зямлі, якім, дарэчы, быў яго дзед, то гаспадаром у “Снове” ён павінен сябе адчуваць. Пры любым раскладзе.

Сяргей КАВАЛЬЧУК.

ТЭМА ДНЯ

Абанкруцілі «Базіс»…

Не вытрымаў канкурэнцыі?

Адкрытае акцыянернае таварыства «Базіс-Наваполацк» з’яўляецца адным з найстарэйшых дзяржаўных прадпрыемстваў у горадзе. Сваю гісторыю яно пачало яшчэ ў 1962 годзе. Як паведамляе сайт арганізацыі, «Базіс» уключае 12 харчовых і 5 прамысловых крам, базы, міні-рынкі, кафэ і іншыя аб’екты. Колькасць працуючых – больш за 1000 чалавек.

Праўда, зараз такая характарыстыка прадпрыемства не адпавядае рэчаіснасці.

Яшчэ год таму гэта былі звычайныя крамы з запоўненымі прылаўкамі і немалой наведвальнасцю. Перавагай гандлёвых кропак «Базіс» з’яўлялася крокавая даступнасць практычна ў кожным раёне горада. Жыхарам Наваполацка неабавязкова было ісці ў супермаркет, каб купіць пакет малака.

Але з часам набыць некаторыя прадукты ў дзяржаўных крамах стала праблематычна. А праз некалькі месяцаў на прылаўках і зусім засталіся толькі мінеральная вада, полацкае піва, хлеб, запалкі і соль. Сёння пакуль яшчэ не закрытыя аб’екты «Базіс» нагадваюць крамы з дакументальных фільмаў пра савецкі дэфіцыт: паліцы або пустыя, або асартымент для пакупнікоў зусім бедны.

Што адбылося з гандлёвай сеткай і чаму раптоўна зачыніліся амаль усе крамы?

Галоўнай прычынай кіраўніцтва лічыць канкурэнцыю з боку супермаркетаў.

– *Горад перанасычаны гандлёвымі прадпрыемствамі, асабліва харчовымі,* – тлумачыла дырэктар ААТ «Базіс» Надзея Кнырко восенню мінулага года ў адным з інтэрв’ю. – *У апошнія гады актыўна ажыццяўляюць сваю гандлёвую дзейнасць «Дыяніс», «Еўраопт», «Марцін» і іншыя.*

Усяму віной называлі і будаўніцтва гандлёвага цэнтра «Глобус», на які былі выдаткаваны немалыя сродкі, але з-за няправільных разлікаў новы аб’ект аказаўся стратным. Зараз ён таксама не працуе.

Яшчэ ў верасні 2016 года Надзея Кнырко распавядала пра наяўнасць праграмы па вывадзе прадпрыемства з крызісу. Сёння ж нерухомасць акцыянернага таварыства выстаўлена на аўкцыён.

Адразу пасля знікнення прадуктаў з прылаўкаў у горадзе з’явіліся чуткі, што зусім не з-за супермаркетаў у «Базіса» паўсталі эканамічныя праблемы. «Еўраопт», «Дыяніс» пачалі працаваць не ўчора, і ўсе гэтыя гады не замянялі дзяржаўнай арганізацыі.

У Наваполацку сталі гаварыць аб свядомым банкруцтве прадпрыемства.

У адпачынак за свой кошт

Каб даведацца, якія перспектывы чакаюць «Базіс», адпраўляюся па крамах. Трэба сказаць, што ўзровень запалоханасці калектыву вельмі высокі. Прадаўцы ў прамым сэнсе проста маўчалі, калі я задаваў пытанні.

Здаецца, чаго тут баяцца: забралі ўжо не толькі мізэрную зарплату, але нават працу!

– *З 6 лютага на месяц мы сыходзім у адпачынак за свой кошт,* – унесла яснасць адна з прадаўцоў за дзень да закрыцця крамы. – *Павінны прапанаваць працу на іншых аб’ектах. На дзвярах крамы сказалі напісаць, што «зачынена часова».*

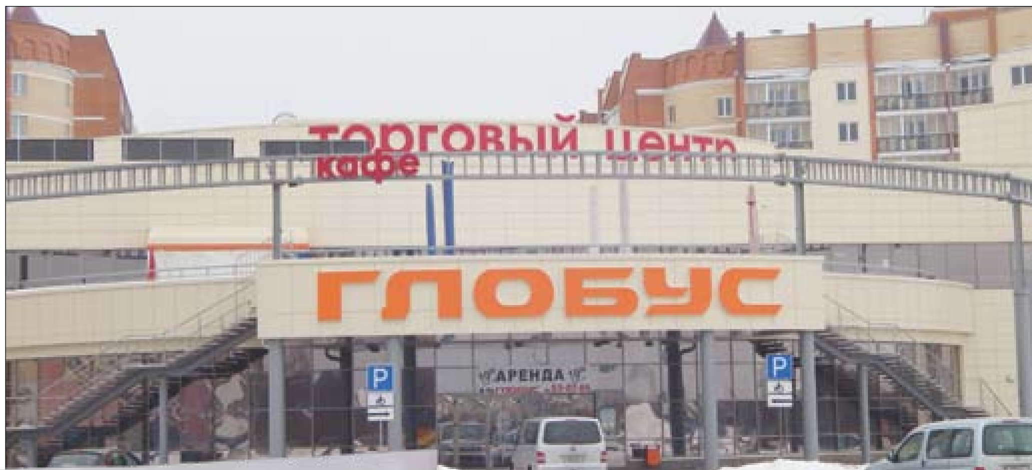
Але, як вядома, няма нічога больш пастаяннага, чым часовае. Вядома, што, напрыклад, гандлёвы цэнтр «Дзвіна» выстаўлены на аўкцыён за 4 мільёны 605 тысяч беларускіх рублёў. Усе астатнія аб’екты прадаюцца адным лотам. Пачатковы кошт – 10 мільёнаў 30 тысяч рублёў.

Выстаўленая на продаж маёмасць прадаецца разам з абсталяваннем і таварамі.

– *Прадпрыемства развалілі цалкам,* – сказаў «Народнай Волі» старшыня рэгіянальнай арганізацыі Незалежнага прафсаюза Наваполацка **Іван Святоха.** – *Абанкруцілі ўсё, што толькі можна было. Нерухомасць ідзе з малатка. У магазіны заходзіш – я не памятаю, калі такое было: пустыя паліцы. І гэта ж не першае прадпрыемства: была арганізацыя «Верасы», якая забяспечвала харчаваннем школы і дзіцячыя садкі. Таксама – банкрут.*

Паводле слоў прафсаюзнага дзеяча, перад тым як выставіць аб’екты на аўкцыён, у крамах быў праведзены капітальны рамонт.

– *Кіраўніцтва спасылаецца на гандлёвы цэнтр «Глобус»,* – тлумачыць Іван Зянонавіч. – *Маўляў, залезлі ў крэдыты і ўсе праблемы з-за гэтага. Так толькі «Глобус» і прадавайце! Складваецца ўражанне, што банкруцтва «Базіса» рыхтавалася загадзя. Магазіны размешчаны ў зручных месцах, пасля рамонту, і ў адзін момант усе становяцца праблемнымі?! Днямі заходзіў у «Дзвіну», работнікі кажуць, што заробак выплацілі, па 200–300 рублёў.*

Уважаемые покупатели!
С 02.02.2017 г. магазин временно
НЕ РАБОТАЕТ.

БЕЗ КАМЕНТАРЫЯЎ

Далейшым лёсам прадпрыемства «Народная Воля» вырашыла пацікавіцца ў дырэктара ААТ «Базіс-Наваполацк» **Надзеі Кнырко.** Але адказваць на пытанні Надзея Мікалаеўна не захацела. У прыёмнай гэта патлумачылі вялікай занятасцю, і знайсці некалькі хвілін у яе ніяк не атрымалася.

Хутчэй за ўсё, чыноўніцы з Наваполацка проста няма чаго сказаць. Ці яна ўтойвае ад грамадскасці надзвычай важную інфармацыю?

Падобную пазіцыю заняло і кіраўніцтва Наваполацкага выканаўчага камітэта. Можа, кампетэнтныя органы пацікавяцца, чаму гарадскія чыноўнікі пазбягаюць пытанняў пра далейшы лёс ААТ “Базіс” і яго калектыву?

Раман ВАСЮКОВІЧ.

Фота аўтара.

МАСКВА–МІНСК

Набыло моц рашэнне Федэральнай службы бяспекі Расіі аб усталяванні пагранічных зон на тэрыторыі РФ, якая мяжуе з Беларуссю

У пагранслужбе ФСБ РФ сцвярджаюць, што беларускіх грамадзян новаўвядзенне не закране. «Для грамадзян Беларусі, якія перасякаюць мяжу з Расіяй, усё застанецца, як раней: пры сабе трэба мець толькі пашпарт, ніякіх дадатковых дакументаў не патрабуецца», – заявіў БелаПАН прадстаўнік пагранслужбы ФСБ. Рашэнне расійскага боку тычыцца грамадзян трэціх краін, якія едуць з Беларусі ў Расію, падкрэсліў ён.

У пагранслужбе ФСБ таксама адзначылі, што на мяжы з Беларуссю пакуль не будзе ніякіх пунктаў пропуску – ва ўсіх асоб, якія ўязджаюць, толькі будуць правярацца пашпарты. Пашпартная праверка будзе праводзіцца пры перасячэнні мяжы і ў цягніках.

Між тым прэзідэнт Беларусі назваў рашэнне ФСБ Расіі чыста палітычным выпадам. «*Яны ад каго мяжу сёння закрываюць? Што гэта за пагранічная зона ў 30 кіламетраў? Яны што, лепш абараняюць мяжу, чым мы? У тысячу разоў горш. І ў іх ёсць дзе абараняць мяжу. Гэта, я лічу, чыста палітычны выпад*», – заявіў Аляксандр Лукашэнка на сустрэчы з прадстаўнікамі грамадскасці і СМІ 3 лютага.

У ФСБ адным росчыркам пяра паставілі крыж на міжнародных дамоўленасцях, дадаў ён. Паводле слоў Лукашэнкі, дзеянні Расіі могуць выліцца ў сур’ёзны канфлікт – Беларусь у адказ прыме адэкватныя меры, якія будуць тычыцца эканомікі, мытнай сферы, «наогул кантролю мяжы».

Пры гэтым кіраўнік дзяржавы падкрэсліў: «*Але расіяне могуць быць упэўнены, што яны як прыязджалі ў Беларусь, так і будуць прыязджаць. Гэта я цвёрда гарантую. Яны* (ФСБ. – ***БелаПАН***), *можа, і хацелі б, каб мы прынялі дзеянні ў адказ і гэтым самым неяк нашых братоў рускіх, расіян абмяжоўвалі ў перамяшчэнні на гэтай мяжы. Але мы ніколі на гэта не пойдзем*».

БелаПАН.

СЛОВА – ЗА ФЕМІДАЙ

На лаве падсудных і без бензапілы

Справа аб трагедыі ў ГЦ «Новая Еўропа», калі Уладзіслаў Казакевіч з бензапілой у руках напаў на наведвальнікаў цэнтра, пачне разглядацца судовай калегіяй Мінскага гарсуда 20 лютага. Маладога чалавека абвінавачваюць у забойстве жанчыны і падрыхтоўцы да нападу ў сталічнай ВНУ.

Пацярпелымі па крымінальнай справе былі прызнаны тры жанчыны, якія атрымалі траўмы падчас нападу, а таксама сваякі забітай работніцы гандлёвага цэнтра. Яшчэ ў снежні мінулага года Следчы камітэт паведамляў: абвінавачаны падчас нападу быў п’яны. Вечарам 8 кастрычніка 2016 года ён прыйшоў у ГЦ “Новая Еўропа” з бензапілой і сякерай-кувалдай. Спачатку ён паспрабаваў забіць адну з жанчын, але яна збегла. Тады другой жанчыне ён нанёс два ўдары пілой, а затым яшчэ некалькі – сякерай. Ад атрыманых траўм яна памерла на месцы. Затым ён параніў яшчэ дзвюх жанчын.

Следства таксама ўстанавіла, што хлопец рыхтаваўся здзейсніць напад у ВНУ 7 кастрычніка 2016 года. Будучы п’яным, ён зайшоў у вучэбны корпус і завёў бензапілу. Паводле інфармацыі СК, ён накіроўваўся ў лекцыйную аўдыторыю, дзе займаліся 178 студэнтаў. Але хлопец выпадкова закрануў рычаг тормазу, і завесці бензапілу зноў не ўдалося. Гэта вымусіла яго рэціравацца.

Згодна з заключэннем псіхолага-псіхіятрычнай экспертызы, непаўнагадовы ў перыяд інкрымінуемых яму дзеянняў мог у поўнай меры ўсведамляць значэнне сваіх учынкаў і кіраваць імі.

Судовае разбіральніцтва пройдзе ў адкрытай форме.

Кірыл БУБНОЎ.

Яшчэ адзін тэрмін?..

9 лютага ў Ленінскім раённым судзе Магілёва пачнецца чарговы суд над былым кіраўніком праваабарончай арганізацыі «Платформ Інавэйшн».

Андрэй Бандарэнка – экс-кіраўнік праваабарончай арганізацыі, якая займалася маніторынгам месцаў зняволення. У 2014 годзе яго прызналі вінаватым у хуліганстве, злосным хуліганстве і асабліва злосным хуліганстве ў дачыненні да трох грамадзян і асудзілі на 3 гады калоніі ўзмоцненага рэжыму. Зараз ён адбывае пакаранне ў магілёўскай турме №4.

Бягучы тэрмін пакарання ў Бандарэнкі заканчваецца 31 сакавіка гэтага года. Аднак калі яго прызнаюць вінаватым па крымінальнай справе, якая заведзена супраць яго за злоснае непадпарадкаванне патрабаванням адміністрацыі папраўчай установы, ён можа атрымаць яшчэ да двух гадоў зняволення.

РЭГІЁН

«Шукаю працу…»

Карэспандэнт «Народнай Волі» наведаў Цэнтры занятасці ў Полацку і Наваполацку і паспрабаваў высветліць, як з іх дапамогай можна працаўладкавацца.

Да пачатку працоўнага дня заходжу ў офіс навапалацкай Службы занятасці насельніцтва. Каля стэнда з адкрытымі вакансіямі – нікога. Чакаю прыходу беспрацоўных. Аншлагу не назіраецца.

У катэгорыі «праца з вышэйшай адукацыяй» патрабуюцца інжынер, менеджар, дызайнер, дырэктар. Зарплата ад 300 да 700 рублёў.

На 0,75 стаўкі патрэбны выхавальнік з заробкам 265 рублёў у яслі-сад №2.

Вырашаю адразу ж праверыць «свежасць» аб'яў. Так, на стэндзе напісана, што аўтапарку №6 ААТ «Віцебскаблаўтатранс» патрабуецца кіроўца аўтобуса з заробкам 500 рублёў. У аддзеле кадраў мяне просяць ператэлефанаваць праз гадзіну, каб удакладніць інфармацыю па дадзенай вакансіі.

Не губляючы часу, працягваю «працаўладкоўвацца». У спартыўную школу №1 патрабуецца дворнік. Аклад 265 рублёў.

– *Работнік патрэбны ў лагер «Ленінец», які знаходзіцца за Полацкам,* – патлумачылі ва ўстанове. – *Дабірацца да месца трэба самастойна.*

Ад горада да лагера 25–30 кіламетраў у адзін бок. Няцяжка падлічыць, што застанецца ад заробку, калі ездзіць на работу на сваім аўтамабілі або на грамадскім транспарце.

Зноў цікаўлюся вакансіяй кіроўцы ў аўтапарку. З працоўнай кніжкай мяне запрашаюць на наступны дзень для размовы.

Каля 9.30 кампанію каля стэнда з аб'явамі мне складае жанчына ў шэрым паліто з блакнотам у руках. Але на дыялог навапалачанка не вельмі настроеная, мабыць, сюды ёй даводзіцца хадзіць часта і беспаспяхова.

– *Хоць бы што-небудзь знайсці,* – адказвае яна на маё пытанне, якую работу шукае.

ААТ «Нафтазаводмантаж» прапануе адну з найбольш высокааплатных вакансій: машыністу гусенічнага крана абяцаюць плаціць у месяц 720 рублёў. У аддзеле кадраў, праўда, кажуць, што ўжо ўзялі чалавека, але могуць разгледзець і яшчэ адну кандыдатуру.

Вольным аказваецца месца маляра 4-га разраду ў навапалацкім філіяле «Віцебскэнерга». Каб зарабіць 290 рублёў, якасць работы кандыдата павінна адпавядаць еўраўзроўню, паведамілі на прадпрыемстве.

Запісваю яшчэ некалькі прапаноў ад гарадскіх арганізацый і адпраўляюся ў суседні Полацк. Па дарозе тэлефаную ў аддзелы кадраў. Гандлёваму прадпрыемству «Рэсттрэйд» патрабуецца грузчык на 420 рублёў. Прыемны жаночы голас тлумачыць, што на сённяшні дзень вакансія не актуальная, але ў бліжэйшы час супрацоўнікі могуць спатрэбіцца, таму лепш прыйсці і запоўніць анкету суіскальніка. На ўсе пытанні мне яшчэ раз раяць пакінуць анкету: відаць, занадта многія за апошні час хацелі зрабіць кар'еру грузчыка, і працадаўцу ёсць з каго выбіраць.

У полацкім упраўленні па працы, занятасці і сацыяльнай абароне каля манітораў з вакансіямі – два чалавекі. Мужчыны 40–45 гадоў запісваюць кантакты мясцовых арганізацый.

Леанід Аляксандравіч у пошуку ўжо чацвёрты месяц. Па прафесіі зваршчык, але гатовы працаваць і не па спецыяльнасці. Да гэтага ездзіў у Расію, але працадаўца падмануў і не заплаціў – звычайная гісторыя.

– *Калі глядзіш спіс, быццам бы месцы і ёсць,* – кажа жыхар Полацка. – *Мала, але ёсць. А калі тэлефануеш, то ўжо позна, то абяцаюць ператэлефанаваць, то ўзрост не падыходзіць.*

Як прызнаўся мой беспрацоўны суразмоўца, пытанне аб узроўні зарплаты для яго не на першым месцы. Пазбегнуць праблем з падатковай – задача нумар адзін на сёння.

На прадпрыемствы Полацка і раёна сёння патрэбны: слесары па рамонце аўтамабіляў з заробкам ад 320 да 450 рублёў, электразваршчык, швачкі 4–5-га разрадаў.

Шмат вакансій прадаўцоў у сельскія крамы недалёка ад горада.

– *Патрэбны прадаўцы 4–6-га разрадаў,* – сказалі мне ў Полацкім райпо. – *Транспарт працуе добра, таму з горада можна будзе дабірацца на аўтобусе. А ў вас выпадкова вадзіцельскіх правоў няма? Нам яшчэ патрэбны кіроўца-прадавец на аўтакраму. Яны нядрэнна атрымліваюць.*

Вось толькі назваць пэўную суму заробку ў арганізацыі не змаглі і параілі патэлефанаваць у бліжэйшыя дні. Прадаўцу, дарэчы, абяцаюць 265 рублёў.

У філіял «Мілк-агра» ААТ «Полацкі малочны камбінат» патрабуецца аператар машыннага даення. У аддзеле кадраў патлумачылі, што шукаюць работніц з мясцовых, але гатовы абмеркаваць і гарадскую кандыдатуру. Абяцаюць плаціць 450 рублёў і дапамагчы з жыллём без выгод.

Раман ВАСЮКОВІЧ.

ЖАНОЧЫ ПОГЛЯД

Марына КОКТЫШ

Без кампрамісаў

Не першы раз Аляксандр Лукашэнка гаворыць пра тое, што сляды зніклых палітыкаў вядуць у Германію. Праўда, раней ён распавядаў, што ў Нямеччыне бачылі не **Віктара Ганчара**, а **Юрыя Захаранку**. Беларускае тэлебачанне нават называла нямецкае выданне, якое надрукавала фота экс-міністра ўнутраных спраў Беларусі, які жывы-здаровы разгульваў па Мюнстэры.

Удава генерала тады назвала гэтую інфармацыю *«бесцырымонным і бесчалавечным брудам»*. Яна разам з дочкамі не толькі звярнулася ў кампетэнтныя праваахоўныя органы Германіі, але і адшукала нямецкага журналіста, які пра гэта напісаў. Аказалася, фота, надрукаванае ў нямецкай газеце, – архіўнае, шмат гадоў таму зробленае ў Беларусі. А інфармацыю пра тое, што Захаранка нібыта жыве ў Нямеччыне, журналіст узяў не то з інтэрнэту, не то з нейкага сюжэта па БТ.

І пра гэтую гісторыю, дарэчы, ужо сказана-пераказана, каментарыі давалі нават высокія нямецкія чыноўнікі. Які сэнс сёння зноў вяртацца да гэтай байкі? Тым больш што дакладчык юрыдычнай камісіі Парламенцкай асамблеі Савета Еўропы, аўтар нашумелага даклада «Зніклыя людзі Беларусі» **Хрыстас Пургурыдэс** ясна сказаў: «*Усе сляды забойцаў Захаранкі, Ганчара, Красоўскага і Завадскага знаходзяцца ў Беларусі...*»

Не так даўно на сувязь з журналістамі спрабаваў выйсці адзін з тых, хто быццам бы добра ведае, дзе трэба шукаць Захаранку, Красоўскага, Ганчара і Завадскага. Нібыта сам усё бачыў, прысутнічаў, гатовы распавесці, бо, маўляў, *"не магу больш маўчаць"*. Прозвішча гэтага чалавека, дарэчы, згадвалася ў прэсе – праз коску ў спісе тых, каго падазраюць у дачыненні да гвалтоўных знікненняў. Ужо некалькі гадоў гэты чалавек жыве ў Расіі. Баіцца за лёс сваіх блізкіх, якія засталіся ў Беларусі ў адным з абласных цэнтраў. Наўзамен на шчыры аповед пра тое, што было, былы салдат Паўлічэнкі запатрабаваў поўнай канспірацыі і гарантыі бяспекі. А праз пару дзён ад сустрэчы адмовіўся. Баіцца. І, здаецца, ціха вар'яцее, бо перакананы, што за ім да гэтага часу ідзе паляванне. Мяняе тэлефоны, здымныя кватэры, электронныя скрыні, паролі ад скайпа і старонак у сацыяльных сетках. 18 гадоў чалавек азіраецца і баіцца дыхаць, уяўляеце?

З іншага боку, маюць рацыю сваякі зніклых, якія кажуць: калі нават чалавек адкрыецца, дасць сур'ёзныя паказанні, што з імі рабіць? Куды іх несці? Следчым? Дык ім не хапае толькі палітычнага рашэння, каб дапытаць тых, хто цяпер у статусе недатыкальных, і завяршыць расследаванне. Тым больш справа Юрыя Захаранкі дагэтуль не прыпынена. Следчыя нейкія паперкі ў гэтую справу падшываюць, пэўныя аператыўна-пошукавыя мерапрыемствы праводзяць, хаця...

Удава **Дзмітрыя Завадскага** ў адным з інтэрв'ю распавядала пра хлопца, які служыў у ваеннай часці 3214 і не толькі меў доступ да архіва спецаперацый так званага "эскадрону смерці", але і сам удзельнічаў у адной з іх. Думаеце, следчыя тут жа кінуліся на пошукі гэтага чалавека? Як высветлілася, гэта не падстава, каб тэрмінова аднавіць расследаванне крымінальнай справы Дзмітрыя Завадскага, прыпыненае больш за 10 гадоў таму.

Былы спецназавец **Валерый Ігнатовіч** адбывае пажыццёвае пакаранне ў жодзінскай турме не толькі за выкраданне Дзмітрыя Завадскага. Яго прызналі вінаватым у здзяйсненні шэрагу іншых злачынстваў, у тым ліку забойстваў. Здавалася б, Ігнатовічу няма чаго губляць. І любы іншы на яго месцы, мабыць, пагадзіўся б на ўсё, каб пры такім багажы апынуцца на волі. Але Ігнатовіч, як вынікае, не захацеў узяць на сябе яшчэ адно забойства. Нават у абмен на абяцаную амністыю. Можа, таму, што на самай справе не ён забіваў Завадскага? Ці проста ведае, што пасля такога прызнання апынецца не на свабодзе, а на тым свеце?

Маці Віктара Ганчара Валянціна Адамаўна памерла ў 2005 годзе. Ёй было 78 гадоў. За пяць гадоў да сваёй смерці яна напісала ліст Лукашэнку: «*...калі ў вас ёсць дзеці і яны даражэй, чым жыццё, калі вы верыце ў Бога, не маўчыце! Дайце хоць маленькую надзею... Пашкадуйце маю сівізну, маё мацярынскае сэрца, не дайце мне памерці, не пабачыўшы сына. Не маўчыце, адгукніцеся!*»

Але не дачакалася ні сына, ні адказу.

Маці Анатоля Красоўскага Ксенія Сідараўна памерла ў 87 гадоў. Яна пахавала мужа і трох з пяці сваіх сыноў.

Маці Юрыя Захаранкі ўжо амаль 93. За апошнія 18 гадоў яна таксама напісала ўжо не адзін ліст Лукашэнку, звярталася амаль да ўсіх генеральных пракурораў і следчых. Пакуль жывая, Ульяна Рыгораўна будзе чакаць любых звестак пра сына.

Маці Дзмітрыя Завадскага зараз з усіх сіл змагаецца за сваё жыццё. Пра лёс сына ёй вядома не больш, чым усім нам. Вольга Рыгораўна ўжо стамілася слухаць, як выкручваюцца высокія чыноўнікі, калі ім задаюць пытанні аб гучных знікненнях. Шмат слоў і нічога па сутнасці.

Правільна кажа Анатоль Лябедзька: тэма гучных знікненняў – гэта пытанне, па якім не можа быць кампрамісу і даўнасці гадоў.

ДАСЛОЎНА

Васілій Жарко, віцэ-прэм'ер:

«Дайсці да кожнага…»

– Трэба дайсці ў 2017 годзе да кожнага жыхара краіны, памераць ціск, паслухаць, калі трэба, зрабіць кардыяграму, аналіз крыві. Трэба за гэты год правесці зрэз усяго насельніцтва і праводзіць назіранні не ад выпадку да выпадку, а рэгулярна, як гэта закладзена ва ўсіх пастановах Міністэрства аховы здароўя

Гэта даслоўнае выказванне на выніковай калегіі Міністэрства аховы здароўя экс-міністра, а цяпер віцэ-прэм'ера **Васілія Жарко**. Яго словы прагучалі калі не як загад, дык як інструкцыя да дзеяння.

Выніковая калегія прайшла 25 студзеня, а 27-га ў Міністэрстве аховы здароўя нарэшце з'явіўся новы кіраўнік – **Валерый Малашка**. Ён, дарэчы, прысутнічаў на выніковай калегіі Міністэрства аховы здароўя як міністр працы і сацыяльнай абароны і сядзеў у прэзідыуме побач з Васіліем Жарко. То бок першыя даручэнні ўжо атрымаў.

МЕДДАВЕДКА

Справа добраахвотная

Не сакрэт, што савецкі атавізм – дыспансерызацыя – вярнуўся ў наша жыццё даўно. Былі гады, калі Міністэрства аховы здароўя давала справаздачу, што дыспансерызацыю прайшлі 99% насельніцтва. Хаця, зразумела, не ўсе верылі такой статыстыцы. Але ў любым выпадку ў кожнага жыхара краіны з'явілася магчымасць (па сутнасці, па асабістым жаданні) прайсці абследаванне ў паліклініцы па месцы жыхарства: здаць аналізы, зрабіць кардыяграму і нават прайсці фібрагастраскапію – такі прафілактычны агляд таксама быў уключаны ў пералік даследаванняў пры дыспансерызацыі.

Але з гэтага года правілы праваздзення медаглядаў змяніліся. *«Новая інструкцыя Міністэрства аховы здароўя памяншае нагрузку на паліклініку, таму што прапрэджвае перыяды абследавання для рознага ўзросту. Для моладзі лік абследаванняў увогуле скарочаны»*, – тлумачыць галоўны ўрач сталічнай паліклінікі №14 **Людміла Краснічэнка**.

Цяпер дыспансерызацыю можна праходзіць толькі адзін раз у два гады, а не кожны год, як было раней. Штогадовай дыспансерызацыя засталася толькі для асоб з хранічнымі захворваннямі. У пацыентаў, старэйшых за 65 гадоў, перыядычнасць і аб'ём абследаванняў будзе вызначаць урач індывідуальна. У спецыяльнай пастанове Міністэрства аховы здароўя дакладна прапісана, якія аналізы і даследаванні павінен прайсці пацыент пры дыспансерызацыі і з якой перыядычнасцю. Што важна: вынікі дыспансерызацыі ўлічваюцца пры праходжанні розных медкамісій. Напрыклад, калі ў рамках дыспансерызацыі чалавек здаў аналіз крыві, мачы, зрабіў кардыяграму і ў той жа год яму трэба прайсці вадзіцельскую медкамісію, ён можа прад'явіць гэтыя вынікі. І калі ўлічыць, што медагляд кіроўцы аплачваюць, то ад дыспансерызацыі можа быць яшчэ і фінансавая выгада.

Дыспансерызацыя – справа добраахвотная, нагадвае Людміла Краснічэнка. Каб прайсці медагляд, чалавеку трэба звярнуцца да ўчастковага тэрапеўта або ў даўрачэбны кабінет у залежнасці ад таго, які парадак праходжання дыспансерызацыі ўсталяваны ў паліклініцы. Удакладніць гэта можна ў рэгістратуры.

– *Ёсць пашпарт участка, у які ўнесена ўсё насельніцтва, і для кожнага чалавека вызначаны час наведвання паліклінікі для праходжання ўсеагульнай дыспансерызацыі і для праходжання дыспансернага агляду, калі ён стаіць на ўліку па нейкім захворванні*, – тлумачыць Людміла Краснічэнка. – *Калі гэты перыяд надыходзіць, яго выклікаюць на прыём. Гэта пытанні ўчастковай медыцынскай сястры. Але і пацыент сам павінен сачыць за сваім здароўем.*

ДАРЭЧЫ

На якія даследаванні можна разлічваць пры дыспансерызацыі?

Медыцынскае ўмяшанне (абследаванне)	Умовы правядзення	
	узрост	
	18–39 гадоў	40 гадоў і больш
Электракардыяграфія	па медыцынскіх паказаннях	пацыентам ад 40 да 65 гадоў – 1 раз у 2 гады
Агульны аналіз крыві	па медыцынскіх паказаннях	пацыентам ад 40 да 65 гадоў – 1 раз у 2 гады
Агульны аналіз мачы	па медыцынскіх паказаннях	па медыцынскіх паказаннях
Медыцынскі агляд урача-акушэра-гінеколага (назіральны кабінет)	1 раз у 3 гады	пацыентам ад 40 да 65 гадоў – 1 раз у 3 гады
Пальцавае даследаванне прамой кішкі і прастаты	па медыцынскіх паказаннях	1 раз у 2 гады
Правядзенне тэсту на схаваную кроў	па медыцынскіх паказаннях	пацыентам ад 40 да 65 гадоў – 1 раз у 2 гады
Вызначэнне глюкозы ў крыві	па медыцынскіх паказаннях	пацыентам ад 40 да 65 гадоў – 1 раз у 2 гады
Ацэнка рызыкі сардэчна-сасудзістых захворванняў па табліцы SCORE	1 раз у 5 гадоў	1 раз у 5 гадоў
Флюараграфія	абавязковаму кантынгенту і тым, у каго існуе пагроза захворвання на туберкулёз органаў дыхання, – штогадова; іншым катэгорыям пацыентаў – 1 раз у 3 гады	абавязковаму кантынгенту і тым, у каго існуе пагроза захворвання на туберкулёз органаў дыхання, – штогадова; іншым катэгорыям пацыентаў – 1 раз у 2 гады
Афтальматанаметрыя	пацыентам ад 35 да 39 гадоў, крэўныя сваякі якіх хварэюць на глаўкому, – штогод	пацыентам ад 40 гадоў, крэўныя сваякі якіх хварэюць на глаўкому, – штогод; іншым пацыентам – 1 раз у 3 гады

Марыя ЭЙСМАНТ.

АГУЛЬНЫ ПЛАН

Музыка і Слова

У Вялікай канцэртнай зале Белдзяржфілармоніі распачынаецца ўнікальны шматгранны музычны і культуралагічны праект, які будзе доўжыцца ўвесь 2017 год. Прысвечаны ён 500-годдзю беларускай Біблії і кнігадрукавання, а таксама 500-годдзю нямецкай і еўрапейскай Рэфармацыі.

Першай маштабнай падзеяй будзе канцэртная праграма – прысвячэнне Марціну Лютэру і Францішку Скарыну «На пачатку было Слова» 12 лютага, яе рыхтуюць Дзяржаўны камерны хор, ансамбль салістаў «Вытокі» і камерны аркестр Capella academia. Прагучыць музыка Рэнесансу і ранняга барока, некаторыя творы – упершыню. Канцэрт-прысвячэнне будзе суправаджацца не толькі змястоўным канферансам, але і навуковым каментарыем на тэму юбілеяў, публіка таксама ўпершыню пачуе многія цікавыя факты з гісторыі названых герояў.

Аўтар усяго праекта і дырыжор названага канцэрта – лаўрэат міжнародных конкурсаў Аляксей Фралоў. Ён даўно захоплены вывучэннем старажытнай беларускай музыкі, краязнаўствам. З'яўляецца мастацкім кіраўніком фестывалю «Год Агінскага» ў Залессі. Дарэчы, перад пачаткам вайны ў Сірыі яму давялося працаваць у Нацыянальным сімфанічным аркестры гэтай краіны і выкладчыкам у Акадэміі музыкі і тэатра ў Дамаску.

У канцэрце Белдзяржфілармоніі возьмуць удзел вядучыя салісты беларускай оперы, а таксама адзін з лепшых піяністаў Беларусі Юрый Бліноў.

Алена МАЛОЧКА.

ГУЧНАЯ СПРАВА

Абвінавачанне: бацьку – 9 гадоў, сыну – 3

У судзе Маладзечанскага раёна падыходзіць да канца гучны працэс аб махлярстве і падбухторванні да дачы хабару. Прысуду чакаюць Георгій Міхалевіч – былы загадчык інтэрната ААТ «Будаўнік 169» і ягоны сын Артур.

Георгію Міхалевічу, які, дарэчы, не прызнае сваю віну, прад'яўлена 34 эпізоды злачыннай дзейнасці. Следствам устаноўлена, што ён браў узнагароды ад грамадзян за спрыяльнае вырашэнне пытання аб усяленні ў інтэрнат. Сярэдні памер хабару – 1000 долараў ЗША ў валюце або рублях, а агульная лічба – 520 мільёнаў недэнамінаваных рублёў, што складае прыблізна каля 30 тысяч долараў.

Інтэрнат ААТ "Будаўнік 169" быў пабудаваны ў 1977 годзе, сёння будынак выглядае, мякка кажучы, непрэзентабельна, але размешчаны ў цэнтры горада.

– *Для нас затрыманне Міхалевіча было шокам*, – кажа загадчыца інтэрната Ганна Асокіна. – *Адна справа, калі б нейкія чуткі хадзілі, а так – усё знянацку, прыйшлі і арыштавалі. У судзе прагучала, што ён браў хабар у перыяд з 2012-га па 2106 год, некаторыя з тых, хто перадаваў грошы, нават не ведалі, кім ён працуе. А ўладкаваўся Міхалевіч у наш інтэрнат толькі восенню 2015 года, дзе раней працаваў, не ведаю... Вёў сябе сціпла, праўда, у мінулым годзе памяняў гарадскую кватэру на дом у Лебедзева – гэта вёска пад Маладзечна, дзе ёсць элітная забудова. Але які дом набыў Міхалевіч, не ведаю.*

– А як работнік ён быў талковы?

– *Па сутнасці, ён толькі год прапрацаваў. Дакументацыю пакінуў у такім стане, аж плакаць хочацца, дагэтуль разграбаем.*

Сын Міхалевіча працаваў у гэтым жа інтэрнаце слесарам-рамонтнікам, жыў разам з бацькамі. Паводле версіі следства, ён дапамагаў бацьку ў яго махінацыях і быў затрыманы падчас судовых слуханняў.

Пракурор папрасіў для Георгія Міхалевіча пакаранне ў выглядзе 9 гадоў пазбаўлення волі, для ягонага сына – 3 гады калоніі.

Прысуд будзе вынесены ў бліжэйшыя дні.

Вольга ГРЫНЯВІЦКАЯ.

ЗА ПРАХАДНОЙ

На «Нафтане» магчымы скарачэнні

Эканамічныя праблемы выкліканы абмежаваннем нафтавых паставак з Расіі.

– *Сітуацыя з пастаўкамі складаная,* – сказаў «Народнай Волі» старшыня Незалежнага прафсаюза на ААТ «Нафтан» Генадзь Варона. – *Завод цалкам не загружаны, магчыма, што пачатак года адпрацуем са стратамі. Але вынікі пакуль не падводзілі. У гэтай сітуацыі нам удалося заключыць новы калектыўны дагавор, які захоўвае ранейшыя сацыяльныя гарантыі для рабочых. Гэта вялікі плюс.*

Паводле слоў прафсаюзнага дзеяча, з-за нестабільнага фінансавага становішча на заводзе ідзе аптымізацыя: скарачэнне супрацоўнікаў не выключаецца.

1 лютага на прадпрыемстве ўступіў у сілу новы калектыўны дагавор. Над ім таксама працавалі актывісты Незалежнага прафсаюза. Дакумент будзе дзейнічаць на працягу трох гадоў.

Раман ВАСІЛЬЕЎ.

РЭГІСТРАТУРА

Беларусы сталі менш скардзіцца на медыкаў

8687 – столькі зваротаў ад грамадзян паступіла ў мінулым годзе ў Міністэрства аховы здароўя. У асноўным беларусы скардзіліся на працу медыкаў. 83% гэтых зваротаў – прэтэнзіі да ўрачоў на несвоечасова ці няякасна аказаную медыцынскую дапамогу. 17% – падзякі лекарам. «*Парушэнняў этыкі ў прычынах скаргаў – 50%, вось і ўся размова*», – заўважыў першы намеснік міністра аховы здароўя **Дзмітрый Піневіч.**

Цікава, што ў параўнанні з 2015 годам на працу медыкаў беларусы сталі скардзіцца менш. Дзмітрый Піневіч прыводзіць такія лічбы: «*У 2016 годзе намецілася станоўчая дынаміка зніжэння пісьмовых зваротаў у Міністэрства аховы здароўя – 4483 (менш на 2%). Праз інтэрнэт-прыёмную звярнулася 3454 чалавек (менш на 14%), з вышэйстаячых арганізацый – 750 (менш на 15%)*».

Марыя ЭЙСМАНТ.

РЕЗОНАНС

Без срока давности

В двух номерах «Народной Воли» (31 января и 3 февраля 2017 г.) прочитал фундаментальные исследования кандидата исторических наук Игоря Кузнецова под названием «Большевистский террор». Впечатляет, ужасает, заставляет что-то сделать. Массовый геноцид советской власти против своего народа нельзя простить и забыть. У таких дичайших преступлений не должно быть срока давности.

Не вызывает сомнения тот факт, что общество должно узнать и как можно скорее правду о злодеяниях большевистского режима. Для этого надо открыть архивы ОГПУ-НКВД-МГБ-КГБ. Чтя память своих предков, мы должны составить книги памяти жертв, а также их палачей и пособников-доносчиков. В этой связи я поддерживаю инициативу Игоря Кузнецова и его коллег объявить 2017 год Годом восстановления памяти о «большом терроре».

Как известно, наша республика пострадала от «большевистских чисток» больше других. Согласно официальным данным, в 1920–1940-е годы в БССР было репрессировано более 600 тысяч человек (по данным независимых исследователей – более полутора миллионов). Между тем в Беларуси до сих пор живет «дело Ленина–Сталина–Дзержинского». Во всяком случае организаторы и вдохновители большевистского террора еще взирают на нас со своих постаментов. Не пора ли объявить об окончании эпохи этих злодеев и дать соответствующую оценку их деяниям?

Я согласен с Игорем Кузнецовым в том, что мы можем очиститься от большевистской скверны и принять на себя ответственность за наше прошлое. Без этого у нас, граждан страны, «не будет никакой национальной консолидации и никакого возрождения».

Михаил ПАСТУХОВ,
доктор юридических наук, профессор.

ЖАХ!

«Дзіцятка нарадзілася ў кашулі…»

47-гадовая жыхарка Магілёва падазраецца ў спробе забойства сваёй дзевяцімесячнай унучкі.

Здарэнне адбылося днём 31 студзеня. Выпадковыя мінакі звярнулі ўвагу на тое, што пад вокнамі аднаго са шматпавярховых дамоў у гурбе снегу ляжыць зусім малое дзіця. На месца тэрмінова выехала машына "хуткай дапамогі", сюды ж была выклікана і міліцыя.

Пацярпелае дзіця даставілі ў Магілёўскую абласную дзіцячую бальніцу.

Вось што расказаў "Народнай Волі" загадчык траўматолага-артапедычнага аддзялення, заслужаны ўрач Беларусі **Міхаіл Міховіч.**

– *На вялікае шчасце, дзяўчынка пазбегла значных траўмаў. Нягледзячы на падзенне са значнай вышыні* (следчыя мяркуюць, што дзяўчынка выпала з вышыні пятага паверха. – **Аўт.**), *яе здароўю нічога не пагражала ад самага першага дня знаходжання ў бальніцы. Спачатку дзяўчынка была змешчана ў рэанімацыю, але зусім хутка яе перавялі ў наша аддзяленне. Правялі абследаванне, якое не выявіла ніводнага пералому. Адзінае, што дыягнаставалі, – гэта паверхневыя пашкоджанні, невялічкія сінячкі. Зараз рыхтуем яе да выпіскі. Гэта шчасце, што ўсё абышлося. Думаю, што сур'ёзных траўм і пераломаў удалося пазбегнуць дзякуючы таму, што дзяўчынка была загорнута ў коўдру, да таго ж упала яна ў вялікі сумёт. Можна сказаць, дзіцятка нарадзілася ў кашулі.*

Акалічнасці здарэння зараз устанаўліваюць следчыя. Афіцыйны прадстаўнік Следчага камітэта Рэспублікі Беларусь па Магілёўскай вобласці Аксана Салянюк у размове з карэспандэнтам "Народнай Волі" адзначыла:

– Пры правядзенні праверкі ў дадзенай кватэры была знойдзена бабуля дзяўчынкі, 1969 года нараджэння, у стане алкагольнага ап'янення, яна затрымана па падазрэнні ў здзяйсненні злачынства. У дачыненні да яе распачата крымінальная справа па прыкметах складу злачынства, прадугледжанага ч.1 арт.14, п.2 ч.2 арт.139 (замах на забойства заведама малалетняга).

– Як паводзіць сябе падазроная? Ці наўмысна яна пайшла на гэты ўчынак?

– Падазроная ў здзяйсненні злачынства знаходзіцца ў стане шоку. Яна ніяк не можа патлумачыць матывы свайго ўчынку. Складана сказаць, выпадкова гэта было зроблена ці наўмысна. З затрыманай працуюць следчыя, якія разбіраюцца ў сітуацыі.

– Дзе знаходзіцца сама падазроная?

– У дачыненні да яе абрана мера ўтрымання – заключэнне пад варту.

Віталь ГАРБУЗАЎ.

ПРАВЫ ЧАЛАВЕКА

Такое нельга даравацьǃ

Другі месяц 54-гадовы інвалід II групы Ігар Рылькоў дамагаецца ўзбуджэння крымінальнай справы ў дачыненні да міліцыянераў, якія затрымалі яго.

«Народная Воля» пісала пра гэты абуральны выпадак. Летам мінулага года мінчанін Ігар Рылькоў, будучы абсалютна цвярозым, быў затрыманы супрацоўнікамі міліцыі Наталляй Вярбіцкай (1991 г.нар.) і Уладзіславам Ісаковічам (1995 г. нар.). Ахоўнікаў правапарадку збянтэжыла яго няўпэўненая хада. Тлумачэнні інваліда, што ён так ходзіць з-за хваробы, ні да чаго не прывялі: Рылькова адправілі ў спецпрыёмнік-размеркавальнік на Акрэсціна, дзе ён чакаў суда, паводле рашэння якога аказаўся вінаватым з усіх бакоў. За «нецэнзурную лаянку ў грамадскім месцы» і «непадпарадкаванне законным патрабаванням супрацоўнікаў міліцыі» яго аштрафавалі на 315 рублёў.

*Гэтая сума перавышае месячную пенсію інваліда, таму папаўняць дзяржаўную казну Рылькоў не спяшаецца – штрафы не аплачаны ім да гэтага часу. Ігар стаў дамагацца справядлівасці ў міліцэйскіх і пракурорскіх кабінетах. Праўда, на сваім прыкладзе пераканаўся, што сістэма МУС у нашай краіне «сваіх не здае». Вось што распавёў пра свае пакуты **Ігар Рылькоў**.*

– Пачну з таго, што сам факт затрымання я лічу незаконным. Супрацоўнікі МУС Вярбіцкая і Ісаковіч парушылі артыкулы 22, 24, 26, ч.11 артыкула 28 Закона «Аб органах унутраных спраў Рэспублікі Беларусь»: не маючы законных падстаў, ужылі супраць мяне, інваліда другой групы, катаванні (ужылі грубую фізічную сілу і выкарысталі спецсродкі – кайданкі). А гэта строга забаронена законам. Пасля гэтага мяне змясцілі ў Цэнтр ізаляцыі правапарушальнікаў, пазбавіўшы волі на доўгі прамежак часу і ўтаіўшы ад начальніка ЦІП, што я інвалід.

Фактычна мяне незаконна пазбавілі волі з-за міліцэйскай памылкі. Грамадскі парадак я не парушаў, міліцыянерам проста падалося, што я нецвярозы. Са спецпрыёмніка-размеркавальніка мяне павезлі ў суд, але перад адпраўкай мне вярнулі асабістыя рэчы – грабянец, рэмень і гадзіннік. Пасведчанне інваліда, якое я даў міліцыянерам пасля затрымання, мне не вярнулі. Але даказаць гэта я не магу ўжо паўгода.

– Чаму?

– Па сутнасці, з мяне робяць ідыёта. На імя кіраўніцтва Цэнтра ізаляцыі правапарушальнікаў я падаў некалькі заяў з просьбай вярнуць мне пасведчанне інваліда. Спачатку там адмаўлялі сам факт, што гэты дакумент у мяне быў з сабой. Потым, праўда, нечакана "ўспомнілі", што пасведчанне мне вярнулі разам з астатнімі асабістымі рэчамі. Аб гэтым у афіцыйным лісце напрыканцы снежня 2016 года мне паведаміў начальнік Цэнтра ізаляцыі правапарушальнікаў І.Ю.Сакалоўскі. Адначасова ён паведаміў наступнае (цытую): «*Адсутнасць пры грамадзяніне дакументаў, якія сведчаць пра яго асобу, для органаў унутраных спраў Рэспублікі Беларусь не з'яўляецца перашкодай для выяўлення яго асобы*».

Ідэнтычны адказ я атрымаў ад начальніка Ленінскага РУУС Мінска М.А.Свірыда.

Уся соль у тым, што мне так і не паказалі пратакол, дзе стаяў бы мой подпіс, які пацвярджаў бы, што мне вярнулі пасведчанне інваліда.

Чаму я звяртаю ўвагу на гэты факт? Хутчэй за ўсё, маё пасведчанне было згублена міліцыянерамі, якія праводзілі затрыманне. А любы падобны дакумент пранумараваны. Вось зараз імкнуся дабіцца ад праваахоўнікаў інфармацыі пра тое, ці захаваўся ў іх нумар пасведчання, якое нібыта было вернута мне. Пакуль безвынікова.

– Вы спрабавалі дамагчыся адмены судовага рашэння з дапамогай адваката. Атрымалася?

– Атрымалася пераканацца ў тым, што бясплатная юрыдычная дапамога для інвалідаў у нашай краіне – казкі на карысць бедных. Так, маё маёмаснае становішча, роўна як і ў тысяч інвалідаў у Беларусі, далёкае ад ідэальнага. Таму я быў вымушаны звярнуцца з лістом у Міністэрства юстыцыі, у якім напісаў, што Беларусь не так даўно падпісала Канвенцыю аб правах інвалідаў і ўзяла на сябе абавязацельства ў тым ліку і ў галіне прадастаўлення інвалідам права на доступ да юрыдычнай дапамогі. А паколькі аплаціць паслугі адваката, адзін працоўны дзень якога каштуе амаль як мая месячная пенсія, я не магу, дык прашу прадаставіць мне адваката бясплатна. Я ж не юрыст і прафесійна абараніць свае парушаныя правы не ў стане.

– Што адказалі ў Міністэрстве юстыцыі?

– Мой зварот спачатку быў накіраваны ў Мінскую гарадскую калегію адвакатаў, а адтуль – у адвакацкае бюро «Сфера права». Уся дапамога гэтай арганізацыі звялася да таго, што з дакументамі па маіх адміністрацыйных правапарушэннях азнаёміўся Павел Шамко, які паведаміў, што тэрміны падачы скаргі на рашэнне суда выйшлі праз 10 дзён пасля яго вынясення. Пры гэтым ён нават не выпатрабаваў з суда матэрыялы, каб упэўніцца ў законнасці іх складання, пра што я пісаў у заяве ў Міністэрства юстыцыі.

Ніхто не стаў паглыбляцца ў сутнасць справы, ніхто не стаў прадпрымаць ніякіх дзеянняў, каб прыцягнуць да адказнасці міліцыянераў, якія мяне затрымалі. Прычына зразумелая: калі прызнаць дзеянні міліцыянераў незаконнымі, то, па-першае, трэба пакараць іх, па-другое, прызнаць незаконным маё ўтрыманне на Акрэсціна, па-трэцяе, пакараць суддзю, якая вынесла вердыкт на падставе незаконнага затрымання.

Я самастойна звярнуўся ў праваабарончы цэнтр "Прававая дапамога насельніцтву». Юрысты гэтай арганізацыі дапамаглі скласці скаргу ў пракуратуру горада Мінска аб вынясенні пратэсту ў Мінскі гарадскі суд на рашэнні суда Ленінскага раёна, якія я лічу незаконнымі. І адтуль праз некалькі тыдняў прыйшоў адказ за подпісам начальніка аддзела па наглядзе за выкананнем заканадаўства і прававых актаў Д.А.Шапавалава. Адказ, прама скажу, нечаканы: пракуратура ўгледзела парушэнні заканадаўства. Даслоўна гэта гучыць так: «*У сувязі з аднабаковасцю, непаўнатой і неаб'ектыўнасцю даследавання акалічнасцяў адміністрацыйнага правапарушэння ў Мінскі гарадскі суд вынесены пратэст*». Зараз чакаю адказу адтуль.

Юрысты праваабарончага цэнтра «Прававая дапамога насельніцтву» дапамаглі скласці заяву ў Следчы камітэт Ленінскага раёна г.Мінска аб узбуджэнні крымінальнай справы ў дачыненні да супрацоўнікаў міліцыі Вярбіцкай і Ісаковіча за незаконнае пазбаўленне волі, за заведама незаконнае затрыманне і перавышэнне ўлады – паводле трох артыкулаў Крымінальнага кодэкса. Там месяц гэта «расследавалі» і адмовілі ва ўзбуджэнні крымінальнай справы. Дарэчы, мне толькі праз тры тыдні далі матэрыялы для азнаямлення. Следчы то заняты, то ў адпачынку…

Павел ГРАМЫКА.

КАМЕНТАРЫЙ

Супрацоўнікі Следчага камітэта паставіліся да праверкі павярхоўна і няўважліва

*Сітуацыю са справай Ігара Рылькова аналізуе **Алег Волчак**, кіраўнік праваабарончага цэнтра "Прававая дапамога насельніцтву" (зарэгістраваны ва Украіне):*

– 25 студзеня я разам з Ігарам і яго мамай прыйшоў у Следчы камітэт, каб азнаёміцца з матэрыяламі праверкі. Але нам у чарговы раз адмовілі. Намеснік начальніка Следчага камітэта Чуй сказаў, што следчага няма на месцы, а толькі ён можа прадаставіць матэрыялы праверкі. Я папрасіў указаць норму закона, згодна з якой пацярпелыя могуць азнаёміцца з матэрыяламі праверкі толькі ў прысутнасці следчага, які праводзіў разбіральніцтва. Справа ў тым, што ў законе такой нормы няма, – таму пытанне засталося без адказу.

Толькі па нашым патрабаванні Рылькову выдалі пастанову аб адмове ва ўзбуджэнні крымінальнай справы. Хаця павінны былі гэта зрабіць праз суткі пасля прыняцця гэтага рашэння.

Пра тое, што супрацоўнікі Следчага камітэта паставіліся да праверкі павярхоўна і няўважліва, сведчыць хаця б такі факт: па матэрыялах праверкі Рылькову адказваў «лейтэнант юстыцыі П.А.Капіца». Гэта было напісана на пачатку дакумента, а ў канцы, на трэцім аркушы, ён раптам стаў «старшым лейтэнантам» – вось такое «павышэнне па службе». Я ўжо не кажу пра мноства нестыковак, якія ёсць у справе. Не кажу пра тое, што іншых сведак здарэння, акрамя міліцыянераў, якія затрымлівалі Рылькова, няма, і галаслоўныя паказанні ахоўнікаў правапарадку прымаюцца як ісціна ў апошняй інстанцыі. Ніхто ў Следчым камітэце не стаў разбірацца ў гэтай службовай справе. Ці не захацеў?

Выносячы пратэст, пракуратура горада Мінска невыпадкова звярнула ўвагу на аднабаковасць, непаўнату і неаб'ектыўнасць даследавання акалічнасцяў інцыдэнту. Падаецца справядлівым і лагічным, што Следчы камітэт павінен узбудзіць крымінальную справу і прынцыпова падысці да кожнага факта. Але…

У любым выпадку Ігар Рылькоў будзе абскарджваць рашэнне следчага і патрабаваць аднаўлення справядлівасці ў дачыненні да сябе.

P.S. *Ігар Рылькоў звярнуўся да міністра юстыцыі з просьбай, каб той выступіў з прапановай перад Саветам міністраў аб стварэнні ў Беларусі муніцыпальных адвакацкіх службаў, якія аказвалі б бясплатную прававую дапамогу інвалідам у судах па грамадзянскіх і адміністрацыйных справах. Такія цэнтры працуюць у многіх краінах свету.*

ПРЭЗЕНТАЦЫЯ

Мінскія размовы з Міколам Рабчуком

Сустрэчы-дыскусіі ў мінскім "Прэс-клубе" робяцца добрай традыцыяй. Днямі тут адбыўся "круглы стол" з нагоды прыезду ў Мінск вядомага ўкраінскага інтэлектуала, літаратара і палітолага **Міколы Рабчука**, працы якога ("Патрэба слова", "Ад Маларосіі да Украіны: парадоксы запозненага нацыятварэння", "Дзве Украіны: рэальныя межы і віртуальныя гульні", "Сад Метэрніха", "Посткаланіяльны сіндром. Назіранні", "Ад хаосу да "стабільнасці": хроніка аўтарытарнай кансалідацыі" і інш.) шырока вядомыя не толькі на радзіме аўтара, але і па-за яе межамі.

Вядучы "круглага стала" ў "Прэс-клубе" беларускі пісьменнік, кандыдат філасофскіх навук **Ігар Бабкоў**, перш чым даць слова ўкраінскаму госцю, сфармуляваў асноўную тэму дыскусіі: наколькі правамернай у святле падзей апошніх гадоў у сучаснай Еўропе выглядае арыентацыя на "традыцыйныя еўрапейскія каштоўнасці", ці не адбылася незваротная дэфармацыя гэтых каштоўнасцяў, ці не ўзнікла ва Украіне ўсеагульнае расчараванне ў сувязі з тым, што яе "вяртанне ў Еўропу" ідзе шляхам, поўным суб'ектыўных і аб'ектыўных перашкод? Урэшце, які шлях для Беларусі можа акрэсліць Мікола Рабчук, як бы гледзячы "збоку"?

Узяўшы слова, госць з Украіны адразу зазначыў, што ён па-ранейшаму не бачыць крызісу саміх каштоўнасцяў – такіх, як прававая дзяржава, вольны рынак, правы асобы на ўласнасць ці свабода распаўсюджвання інфармацыі. Праблема мноства еўрапейскіх палітыкаў апошніх пакаленняў, на думку Міколы Рабчука, палягае якраз у тым, што яны непаслядоўныя ў падтрыманні гэтых каштоўнасцяў. Вольны рынак, напрыклад, падразумявае свабоду перамяшчэння капіталаў і працоўнай сілы, а ў сапраўднасці некаторыя краіны дамагліся таго, што капіталы перамяшчаюцца збольшага ў адным кірунку – з трэцяга свету ў так званы першы, да якога гэтыя краіны самі належаць. Палітыка мытных тарыфаў, рознага кшталту квот ажыццяўляецца толькі дзеля таго, каб не адбылося рэзкага падзення даходаў тых, хто прывык жыць заможна. Пра свабодны рух працоўнай сілы можна па-ранейшаму гаварыць толькі з вялікай доляй іроніі, бо непарушна стаяць шмат якія межы, існуюць візавыя бар'еры, абмежаванні на працаўладкаванне ў краінах "першага свету" і г.д. Паняцце прававой дзяржавы ў сувязі з імкненнем уладных структур да розных прэферэнцый і неабмежаванага спажывання грамадскіх сродкаў таксама ў пэўнай ступені трансфармуецца. Крыху больш аптымістычнай выглядае хіба што сітуацыя са свабодай распаўсюджвання інфармацыі: тут абмежаванні датычаць у асноўным тых дзяржаў, у якіх адсутнічае рэальная выбарнасць улады, а інтарэсы асобы падпарадкаваны інтарэсам бюракратыі. Разам з тым, зазначыў госць "круглага стала", усе гэтыя дэфармацыі не разбураюць саміх каштоўнасцяў, якія, на яго погляд, застаюцца непахісныя.

З падачы вядучага гутарка плаўна перайшла ў абмеркаванне культурна-моўных праблем, цесна звязаных з пытаннем сённяшняй самаідэнтыфікацыі ўкраінцаў і беларусаў. Мікола Рабчук адзначыў, што вялікая частка рускамоўных украінцаў сёння прыняла ўкраінскую дзяржаву як сваю. Вынікі сацыялагічных апытанняў таксама сведчаць пра тое, што колькасць тых, хто карыстаецца ўкраінскай мовай, ужо істотна перавышае колькасць этнічных украінцаў, што жывуць ва Украіне. Рускамоўныя бацькі вельмі часта ахвотна аддаюць сваіх дзяцей у школы з украінскай мовай навучання ("нам ужо цяжка вывучыць мову, а дзецям гэта трэба"), пераважна на ўкраінскай мове працуюць самыя прэстыжныя ўніверсітэты. Разам з тым дыскусія пра дзяржаўнае двухмоўе не-не ды ўспыхвае. "Зразумейце мяне правільна, – кажа Рабчук, – я як чалавек ліберальных поглядаў лічу, што права моўнага выбару ў нашай, а напэўна, і беларускай, сітуацыі належыць індывіду: гэта неад'емнае права чалавека. Калі я, бацька школьніка, пакупнік у краме, кліент банка, глядач імпрэзы, наведнік дзяржаўнай установы і г. д., хачу, каб тыя, каму я нясу свае грошы, давяраю выхаванне дзіцяці, плачу падаткі, мне адказвалі – вусна ці пісьмова – на той мове, на якой я да іх звяртаюся, я маю на гэта права: мала таго, прыярытэт у правах належыць менавіта мне як індывіду! Калі мне рускамоўныя сябры кажуць, маўляў, давайце ўвядзём дзяржаўнае двухмоўе, я ім адказваю: "Давайце! Дзеля гэтага вам усяго толькі трэба вывучыць украінскую – і ўсё атрымаецца!"

У размове за "круглым сталом" брала ўдзел пісьменніца, кіраўнік Таварыства ўкраінскай літаратуры пры Саюзе беларускіх пісьменнікаў **Наталка Бабіна**. Я даўно назіраю за яе публічнымі выступленнямі і з нядаўняга часу пачаў заўважаць у іх пэўныя, скажам так, нюансы. Калі раней яна дэкларавала, што асноўнай мэтай сваёй дзейнасці бачыць стымуляванне з беларускага боку беларуска-ўкраінскіх узаемаперакладаў і адпаведных кантактаў, то цяпер (пра гэта пэўным чынам сведчаць і апошнія выпускі рэдагаванага ёй альманаха "Справа") занялася досыць гарачым адстойваннем двух наступных тэзісаў: што Брэстчына і значная частка астатняга Палесся заселена ўкраінцамі, да якіх яна таксама сябе адносіць, і што ў сённяшняй Беларусі (не толькі на Палессі) у беларускай мовы няма ніякіх сур'ёзных перспектыў. Першы тэзіс яна абгрунтоўвае безапеляцыйным сцвярджэннем, што палескія гаворкі – украінскія (хоць і беларускія, і замежныя вучоныя даўно вызначылі гэтую групу гаворак як "пераходную, беларуска-ўкраінскую", ці "ўкраінска-беларускую", і няма даследаванняў, якія сур'ёзна пярэчылі б такому вызначэнню). Другі тэзіс Наталкі Бабінай фармулюецца не адкрыта, а як бы ўводзіцца ў падсвядомасць: беларус сёння павінен выбіраць для сябе або ўкраінскую, або рускую мову (у альманаху "Справа" колькасць рускамоўных тэкстаў, здаецца, павялічваецца з кожным выпускам). Напэўна, шаноўная Наталка хацела пачуць выразную падтрымку для сябе з вуснаў Міколы Рабчука, але не пачула. Украінскі госць падкрэсліў, што яму добра вядомая складаная сітуацыя з беларускай мовай у нашай краіне, але "беларусы – як тыя партызаны: ледзьве недзе з'явіцца спрыяльная глеба, яны адразу ж хапаюцца за гэтую мажлівасць. І наогул, у беларусаў сёння ёсць тое, чаго мы, украінцы, не маем і чаму па-добраму зайздросцім: напрыклад, у нас няма часопіса гуманістычнай тэматыкі такога ўзроўню, як у вас ARCHE, або настолькі цікавых сучасных паэтаў, як ваш **Андрэй Хадановіч** ды іншыя…" Дарэчы, Хадановіч таксама ўзяў удзел у дыскусіі за "круглым сталом", гэтаксама як вядомы кінарэжысёр **Андрэй Кудзіненка**. Назіранні, якімі яны падзяліліся з прысутнымі, істотна ўзбагацілі палітру выказванняў і ажывілі агульную атмасферу гэтай цікавай сустрэчы.

Лявон БАРШЧЭЎСКІ.

КАЛОНКА АЛЕСЯ НЯЎВЕСЯ

Сёння ведае любы, хто з нас слугі, хто – рабы

Чыноўніца Акцябрскага райвыканкама звярнулася ў суд з іскам супраць журналіста, які быццам бы яе абразіў – абазваў "рабыняй". (Журналіст збіраў матэрыял аб тым, што ў крызіс чыноўнікі райвыканкама купляюць сабе новыя аўтамабілі.)

Жыла як сыр у масле дама.
Чаму? Ды гэта не сакрэт:
Яна ў будынку выканкама
Шыкоўны мела кабінет.
Як кажуць, шышка для раёна,
Не ў кожнага пасад такі.
І да чыноўніцы штодзённа
Ішлі з паклонам казакі.
Ці слёзы ўсе ліпі з парога,
Ці "распускалі смаркачы"...
Ну, карацей, нібы да Бога
Ішлі, прасілі памагчы.
Яна ж, чыноўніца-вяльможа,
На іх глядзела зверху ўніз.
Бывала, зыркала варожа
І не шукала кампраміс,
Парой падпісвала паперу,
І ў рэшце рэшт прасіцель мог
Займець ільготу ці кватэру.
І сапраўды: ну чым не бог?
Але ў народа лёс няўдалы,
Калі чыноўнік – тарбахват.
І ў прэсу сталі йсці сігналы,
Што ў гэтай дамы пыхі шмат;
Што новыя аўтамабілі
Купілі для сябе чыны,
Хоць сёння крызіс;
Што забылі,
Не дбаюць пра людзей яны.
Пры існым ладзе, знае ўсякі,
У журналістаў знік імпэт,
Бо страцілі вагу "пісакі",
Павагі мала да газет.
І ўсё ж, як толькі "журналюга"
Прыбыў з сігналамі ў раён,
Узнікла пэўная напруга –
Чыноўнікаў збянтэжыў ён.
Зусім не дзіўна, што "пісаку"
Знайсці ўдалося кампрамат.
Чыноўніца пайшла ў атаку –
Ну амазонка акурат!
– Ды як жа смееш ты, –
сказала, –
Таптаць у гной раёна цвет?
Ці ж тэм для пісаніны мала?
Скіруй у іншы бок імпэт
І выкрывай другія беды!
Народ цяпер у нас які?
Куды ні глянеш – дармаеды,
Куды ні плюнеш – лайдакі!
– Дарма вы за мяне рашылі, –
"Пісака" даме даў адлуп. –
Народ трымае вас на шыі,
Хоць вы, чыноўнікі, – як струп.
Здымаць з людзей
прывыклі стружкі,
Сваю кішэнь набіць абы.
А хто вы ёсць? Народа служкі!
Сказаў бы нават, што рабы…
І дама ўспыхнула адразу,
Вось-вось "пісаку"
біць пачне…
– Смаркач! Смяротную абразу
Нанёс ты гэтым словам мне!
Маральную нанёс ты шкоду!
Раб – не абразліва хіба?
Я сапраўды служу народу,
Ды не ягоная раба!
Сказала і на "Мерседэсе"
Павезла іск належны ў суд,
Каб журналісту на працэсе
Зрабіць, так мовіць бы, капут…

* * *

Мы толькі й чуем год ад года
Ад розных клеркаў і чынкоў,
Што кожны з іх – слуга народа.
Даводзяць так спакон вякоў!
Але дарэмныя патугі,
Бо добра ведае любы:
Яны для нас, канешне, слугі,
Ды толькі мы для іх – рабы…

ВЗГЛЯД ЭКОНОМИСТА

Собрали до кучи…

За 2016 год валовой внутренний продукт страны составил 47,2 млрд долларов в эквиваленте. В 2015 году он был 54,9 млрд долларов, а в 2014 году – 76 миллиардов. ВВП 2008 года составлял 45,3 млрд долларов.

Как видим, за восемь лет «прогресс» налицо. Об этом свидетельствует и такой факт. Беларусь начинала 2016 год с внешнего госдолга в размере 12,4 млн долларов, закончила с 13,6 млрд, что составляет 29% ВВП – выше порога экономической безопасности для страны!

Естественно, надо что-то срочно предпринимать. Что – известно. Если сказать в трех словах – проводить структурную реформу. Но, судя по всему, президент против. Реформа, по его словам, разрушит политические устои государства. Читай, бессрочную единоличную власть. А потому чиновникам велено совершенствовать то, что есть. А есть у нас командно-административная экономика.

Как продукт этого совершенствования вышло постановление Совмина «Об утверждении комплекса мер по реализации Программы социально-экономического развития Республики Беларусь на 2016–2020 гг.». Количество мер совершенствования в нем – аж 380. Есть, конечно, дельные и прогрессивные положения. К примеру, освобождение вновь создаваемых субъектов малого и среднего предпринимательства в сфере материального производства от уплаты налога на добавленную стоимость при ввозе технологического оборудования. Или: отмена обязательной продажи валютной выручки, целевой покупки инвалюты субъектами хозяйствования – резидентами.

Однако множество из предлагаемых мер носят, на мой взгляд, чисто декларативный характер. Что это за мера – информирование правительства Республики Беларусь о работе по предупреждению экономической несостоятельности (банкротства)? Или: совершенствование системы госпланирования и прогнозирования социально-экономического развития Республики Беларусь, содействие в реализации инвестиционных проектов и т.п. Вызывает вопросы и такой пункт: заключение не менее одного соглашения о государственно-частном партнерстве. В общем, протокол о намерениях. Точно так же, в таком же духе можно записать: обеспечить поступление российской нефти на белорусские НПЗ в объеме не менее 24 млн тонн в год, обеспечить высококвалифицированной работой всех граждан, выявленных как социальные иждивенцы, погасить всю внешнюю государственную задолженность, обеспечить рост мировых цен на нефть не менее 100 долларов за баррель и т.д.

Есть меры и очень научного звучания: формирование инновационно-промышленного кластера в области наноиндустрии, совершенствование подходов к формированию и развитию кластеров посредством корректировки порядка определения его налоговой базы. Общие фразы, никого и ни к чему не обязывающие.

Бросается в глаза то, как и раньше, все навязывается сверху: если прежде были модернизация, холдинги и холдингизация, то сейчас кластеры и кластеризация. А надо бы, чтобы в основном это шло снизу, от лица полностью самостоятельных в хозяйственном отношении предприятий без всяких «указивок» со стороны концернов и министерств.

Я считаю, что должны быть в первую очередь раскрепощены частнособственнические инициативы и стимулы для эффективной работы людей на местах. Государство не должно быть управленцем и собственником в одном лице. Об этом давно талдычат правительству наши основные кредиторы – МВФ и Евразийский банк.

Похоже на то, что отдельные чиновники в правительстве никак не могут спуститься с неба на землю. В разделе, посвященном инвестициям, записано: «Привлечение ведущих мировых компаний (с капитализацией более 1 млрд долларов) в Республику Беларусь для реализации проектов с высокой долей добавленной стоимости». Значит, инвестора меньше чем с миллиардом не предлагать? Это на фоне-то задержаний и посадок бизнесменов, в том числе с иностранной пропиской. Тогда, чтобы не мелочиться, лучше конкретизировать эти компании: привлечь инвестиции Ford, Philips, Apple, Samsung. Или хотя бы Лукойла. Смешно, не правда ли? Да хоть бы кто пришел!

Отдельные меры правительства отдают мечтательностью. Например, такой пункт стратегической программы: «Переупаковка и вывоз на обезвреживание непригодных пестицидов со складов Витебской, Гродненской и Минской областей». А пункт под №296 не может не вызвать скромную улыбку: «Разработка и внедрение национальной модели службы планирования семьи, создание службы охраны мужского здоровья». Наконец-то мужчинами занялись, а то все женщины да женщины… Словом, собрали все до кучи.

От правительства народ ждет "не планов громадье", а конкретную программу из 10–20 позиций, которые неоднократно озвучены в негосударственных СМИ и лейтмотив которых – отодвинуть государство от управления как можно дальше, дать свободу предприятиям и стране.

Сергей КРАВЦОВ,
экономист.

ПРЭЗЕНТАЦЫЯ

РОДНАЯ МОВА, МАТЧЫНА МОВА

Калаж Ірыны ПУСТАВАЛАВАЙ.

«Лічба з літарай сябруюць»

"Народная Воля", улічваючы, што яе чытачы – публіка дарослая, рэдка прэзентуе на сваіх старонках кнігі для дзяцей і падлеткаў. Але гэтую, якая выйшла ў выдавецтве "Беларуская энцыклапедыя імя Петруся Броўкі", мы не маглі абысці ўвагай. Бо яна, скажам прама, унікальная: Анатоль Зэкаў упершыню ў беларускай літаратуры напісаў кнігу – "Лічба з літарай сябруюць", у якой змешчаны **ПРАВІЛьныя** вершы. А чаму яны **"ПРАВІЛьныя"**? Ды таму, што пераважная большасць паэтычных твораў, якія склалі першы раздзел "Удвух, удзвюх, удваіх", – гэта насамрэч правілы са школьных падручнікаў у зарыфмаванай форме, што, безумоўна, дапаможа вучням (ды і дарослым, думаецца, таксама) лепш авалодаць імі, а, паглыбіўшы свае веды ў беларускай мове, пазбегнуць шэрагу памылак пры напісанні тэкстаў і ў звычайнай размове.

Другі раздзел "Колькі ножак у сараканожак?" – для юных матэматыкаў, якія могуць праверыць сябе ў адгадванні загадак-задачак.

Прапануем увазе чытачоў некалькі **"ПРАВІЛьных"** вершаў Анатоля Зэкава з ягонай кнігі **"Лічба з літарай сябруюць".**

Анатоль ЗЭКАЎ

Па-беларуску і па-руску

Вучыць мову рускую
Глеб
і беларускую.

Мовы блізкія, аднак
Глеб на мове беларускай
Словы звязвае не так,
Як звязаў бы іх па-руску.

Усвядоміў добра Глеб,
Што на мове нашай трэба
Па ваду пайсці, па хлеб,
А "***не за водой***" і " ***хлебом***".

І яшчэ, апроч таго,
Як хто кпіць па-беларуску,
Дык патрэбна ***кпіць*** – ***з каго***,
А ***над кем*** – калі па-руску.

З тропу не саб'еш больш Глеба,
Бо вядома ўжо яму,
Не кого прабачыць трэба,
Як па-руску, а ***каму***.

Тое ж з ***дзякаваць*** таксама
І, вядома, з ***дараваць***.
Вучыць Глеб і тату з мамай,
Як ім правільна казаць.

Шмат са словамі турбот,
Ды і тут бяды ніякай,
Бо мужчынскі маюць род
Боль, медаль, палын, сабака.

Як вучыцца –
пэўна, трэба
Павучыцца ўсім у Глеба.

Е, Ё, Я

Перад націскам
у першым складзе
Я замест **Е**, **Ё** выводзіць Надзя.
Піша: л**е**с – л**я**сны,
а м**ё**д – м**я**довы...
Вы запомніць правіла гатовы?

Толькі вось чаму, мо скажа хто,
Пішам мы:
П***е***рон, м***е***тал, м***е***тро?

Як што пішацца?

З прыналежнымі
прыметнікамі Натка
Разабралася імгненна
на занятках:

Тата – тат**аў**,
Дзядзька – дзядзьк**аў**,
Федзя – Федз**еў**;
Мама – мам**ін**,
Цётка – цётч**ын**,
Света – Свец**ін**.

Самі вы цяпер
прыметнікі ўтварыце
Ад імёнаў Толя, Жэня,
Наста, Зміцер.
Можа, хто яшчэ
пры гэтым скажа,
Чаму Саш**ын** ёсць
буквар і Саш**аў**?

Як вымаўляць?

Па сцежцы бегла Мілана,
Ч з **ц** вымаўляла старанна.
А тата даводзіў дачцэ:
– Калі **ч** з **ц** побач стаяць,
Дык трэба заўжды вымаўляць
Ч з **ц** як падвойнае **ц**.

І рэхам гучалі два **ц**
На "сцежа**цц**ы" тату й "да**цц**э".

Што-небудзь не абы-каму

Каму-небудзь, хоць і ёсць нагода,
З абы-кім не варта сябраваць.
Словы з "**-небудзь**
і з "**абы-**" заўсёды
Неабходна праз злучок пісаць.

І, вядома, ведаць трэба ўсім:
У тры словы пішам **абы з кім**.

Дзе ставіць націск?

Трэба ведаць так,
Як двойчы два,
Што пад націскам павінны
Вымаўляць мы: крапів***а***,
Навін***а***,
фарт***у***х
і сп***і***на.

Як што?

Адкажыце, хлопчык рускі
І зямляк мой беларус:
Як **арбуз** па-беларуску
І па-руску – як **гарбуз**?

ХАЧУ СКАЗАЦЬ...

Дабудуйце паліклініку!

Віцебску катастрафічна не хапае медыцынскіх установ. Тым не менш распачатая яшчэ ў 2012 годзе будоўля паліклінікі ў мікрараёне "Поўдзень-7А" спынена. Комплекс у Білева ўвогуле знік з гарадскіх планаў. Месяц таму тут адкрылі амбулаторыю, але гэта не вырашае ўсіх праблем медыцынскага абслугоўвання 40-тысячнага насельніцтва мікрараёна.

Замарожана рэканструкцыя гінекалагічнага корпуса на вуліцы Б.Хмяльніцкага *(на фота)*, у жахлівым стане другі корпус абласной інфекцыйнай бальніцы, не скончаны рамонт паліклінікі на Маркаўшчыне.

А дзіцячы садок у Білева-2? Школа на 1020 вучняў там жа? Гэтыя аб'екты ўключаны ў план будаўніцтва і на трэці, і на чацвёрты кварталы бягучага года, роўненька як і год таму. У 2016-м там, як кажуць, і конь не валяўся, а ўмоўная кансервацыя не ратуе паўтара паверха пачатага дзіцячага садка з чырвонай цэглы, якая абвальваецца пад дажджамі і снегападамі, паколькі будынак не падведзены пад дах.

Не раз гучала ў высокіх кабінетах пытанне жыхароў Віцебска: куды падзеліся грошы, запланаваныя на пералічаныя аб'екты. Інфляцыя, крызіс, падзенне рубля, дэфолты – вось прычыны, на якія спасылаюцца віцебскія чыноўнікі.

А калі зайсці з іншага боку? Ці ж па-гаспадарску выкарыстоўваецца кожны народны рубель тымі ж чыноўнікамі? Што ні кажыце, а тая ж паліклініка павінна быць дабудавана без прамаруджвання.

Таццяна СЕВЯРЫНЕЦ,
жыхарка Віцебска.

ЭСЭ

Слаўлю з паэтам наш хлеб надзённы

Калі ўпершыню знаёмішся з творчасцю Анатоля Вярцінскага, адразу заўважаеш, што ён не падобны на іншых беларускіх паэтаў. Напачатку чытаць вершы Анатоля Вярцінскага нязвыкла, але потым знаходзіш правільную інтанацыю, адпаведны рытм.

Вытокі светапогляду Вярцінскага – у яго біяграфіі, найперш у яго дзяцінстве. Вершы ён пачаў пісаць адносна позна – у 20-гадовым узросце. Першая кніга "Песня пра хлеб" з'явілася ў 1962 годзе. Маю ўвагу прыцягнула аднайменная паэма з гэтай кнігі. У вобразе лірычнага героя выступае сам аўтар. Яму, падлетку, які ў вайну зведаў голад і нястачу, добра вядомы цана і смак хлеба – найвялікшай з каштоўнасцяў чалавека. Мо таму паэма "Песня пра хлеб" атрымалася такой шчымлівай, што не пакідае чытача раўнадушным.

Паэзія Вярцінскага – паэзія вобразаў. Чытаючы радкі паэмы, уяўляеш не толькі ўвесь працэс падрыхтоўкі і выпякання хлеба, – адчуваеш урачыстасць моманту і нават пах таго каравая:

Час настае,
і на загнеце
дымяцца боханы –
лепшыя ў свеце…

У беларускай міфалогіі хлеб з'яўляецца сімвалам дабрабыту, шчасця, дастатку. Да хлеба нашы продкі ставіліся з вялікай пашанай, і стаўленне да яго было амаль рэлігійнае. Падымаючы ўпушчаную скібку хлеба, яе цалавалі са словамі: "Ах, Божанька ты мой!" або "Даруй, Божухна!". У вуснай народнай творчасці і ў мастацкіх творах мы знойдзем вялікую колькасць прымавак і прыказак пра хлеб: "Хлеб – над намі пан", "Не бяда, што ў хлебе лебяда, – тады бяда, калі хлеба няма", "Быў бы хлеб, а мышы збягуцца", "Абы хлеб быў, а нахлебнікі будуць", "Даў Бог дурню хлеба, ды той не ўмеў спажыць як трэба". Хлеб, як "дар Божы", з'яўляецца ўвасабленнем чалавечай долі. Асабліва гэта праяўляецца ў сямейнай абраднасці. Напрыклад, на вяселлі бацькі маладога, як бы выконваючы функцыі Бога, давалі жаніху хлеб з соллю, гаворачы: "Дарую цябе шчасцем і доляю, хлебам і солею". Зараз таксама маладых бацькі сустракаюць хлебам з соллю.

У паэме сакральнымі істотамі выступае не толькі хлеб, але і дзяжа, і печ. Печ – адзін з асноўных рытуальных цэнтраў космасу сялянскага жыцця. Яна ўзяла на сябе функцыі міфалагічнага цэнтра хаты. І аўтар аддае ёй належнае:

І хлеб, які сёння я шчыра слаўлю,
табе, печ, нямала
ў заслугу стаўлю.
Была да яго ты прыналежная,
ад печы тут многае залежала.

Але ў цяперашні час многія перасталі паважаць хлеб, перасталі ставіцца да яго так, як нашы продкі. Людзі без шкадавання выкідваюць рэшткі хлеба на сметнік, ды і на зямлі нярэдка мы можам убачыць кавалкі хлеба. Чаму змянілася стаўленне да хлеба? Можа, чалавек ужо такі сыты, што і хлеб яму не патрэбны? Можа, што з памяццю генетычнай сталася? Можа. Ды ўсё ж цешаць душу тыя людзі, для якіх хлеб і сёння – найвялікшая каштоўнасць. Значыць, не ўсё страчана. Напрыклад, мая маці з маленства вучыла мяне паважліва ставіцца да хлеба: ніколі не выкідваць яго, не пераварочваць. А некалькі гадоў таму наша сям'я набыла электрычную хлебапеч. Вядома, яна не можа замяніць сапраўдную рускую печ, ды ўсё ж хлеб мы выпякаем для сябе самі: белы, аржаны. Іншым разам дадаем у цеста зярняты сланечніка, арэхі. Аднойчы маці паведала мне, што заўсёды, калі выпякае хлеб, ціхенька чытае малітву. Напэўна, таму наш хлеб выходзіць такі пухкі, духмяны, смачны. І калі адведаеш яго, нават маленькі кавалачак, то адразу адчуваеш сілу як у целе, так і ў душы.

І я сёння шчыра слаўлю хлеб разам з Анатолем Вярцінскім.

Валерыя ПУХЛЯКОВА,
гімназістка.

Пра аўтара

Валерыя Пухлякова нарадзілася 7 кастрычніка 1998 года. Вучыцца ў 11-м класе гімназіі №1. Захапляецца маляваннем, творамі Эрыха Марыі Рэмарка, Харпера Лі, Джэка Лондана. Збіраецца паступаць у Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт.

ГЛОБАЛЬНАЯ ПРОБЛЕМА

Ленни Монтьель. (Фото ООН.)

Почему мировая экономика восстанавливается медленными темпами?

Мировая экономика до сих пор так и не восстановилась полностью после Великой рецессии 2008–2009 годов. И в ближайшей перспективе никаких серьезных изменений не предвидится, экономический рост ускорится лишь незначительно. Эксперты Департамента ООН по экономическим и социальным вопросам прогнозируют, что в 2017 году мировой ВВП увеличится всего на 2,7 процента. В регионе СНГ экономический рост будет и того меньше – 1,4 процента. Причиной тому геополитическая напряженность, неблагоприятная демографическая ситуация, непростые условия ведения бизнеса.

Подробнее о том, что ждет экономику в ближайшие два года, рассказывает помощник Генерального секретаря по вопросам экономического развития **Ленни МОНТЬЕЛЬ** в интервью Службе новостей Организации Объединенных Наций.

***

– Каковы ключевые факторы, объясняющие ускорение роста? Какие страны являются движущей силой восстановления или экономической стабилизации?

– В 2016 году объем мировой экономики увеличился лишь на 2,2 процента, что является самым низким показателем роста с 2009 года и одним из самых медленных темпов роста за последние 20 лет. Мировой валовой продукт, согласно прогнозу, увеличится на 2,7 процента в 2017 году и на 2,9 процента в 2018 году.

Небольшое увеличение темпов роста ВВП, ожидающееся в развитых странах в 2017 году, составит 1,7 процента по сравнению с 1,5 процента в 2016 году.

Как в регионе Содружества Независимых Государств, так и в Латинской Америке и Карибском бассейне после двух лет экономического спада в 2017 году ожидается положительный рост. Это отчасти связано с тенденцией к умеренному росту цен на сырьевые товары, что поддержит восстановление также в других странах – экспортерах сырья.

– Почему экономика пока не возвращается к сильному и устойчивому росту?

– Компании вряд ли будут инвестировать в новые проекты и расширять производство, когда спрос слаб или ожидаемая прибыль низка. Экономическая и политическая неопределенность также продолжает негативно влиять на спрос на капиталовложения во многих странах. Низкий уровень инвестиций ослабляет спрос на инвестиционные товары, что ограничивает объем мировой торговли.

Между тем затянувшийся период низких инвестиций является основной причиной отмеченного в среднесрочном плане замедления темпов роста производительности труда. Слабый рост производительности труда, в свою очередь, привел к ограничению роста заработной платы и замедлению прогресса в сокращении масштабов нищеты.

– Ожидается, что в СНГ в 2017 году ВВП вырастет всего на 1,4 процента. Какие факторы на это влияют и почему экономика растет так медленно?

– Относительно низкие цены на сырьевые товары и неослабевающая геополитическая напряженность наряду со структурными ограничениями, такими как устаревшее оборудование, неблагоприятная демографическая обстановка в Европейской части региона, недостаточная выработка электроэнергии в некоторых районах Средней Азии и непростые условия ведения бизнеса, по-прежнему создают сложную среду для экономического роста. Ожидается, что крупнейшие экономики СНГ останутся на траектории медленного роста. В то же время более тесные связи с Китаем, в частности в рамках инициативы «Один пояс и один путь», являются положительным фактором для региона Средней Азии.

Следует отметить, что в условиях замороженной или понижающейся реальной заработной платы, ограниченного доступа к кредитам и высокой степени неопределенности как потребительский спрос, так и спрос на инвестиции в СНГ остаются слабыми. Сохраняющиеся международные санкции против Российской Федерации, которые ограничивают доступ к рынкам капитала, негативно влияют на предпринимательскую уверенность. В большинстве стран региона инвестиционная активность в 2016 году значительно ослабла. Сокращение объема денежных переводов из Российской Федерации привело к падению доходов в малых странах – импортерах энергоносителей региона, а значительного восстановления объема этих переводов не ожидается.

Кроме того, в регионе присутствуют структурные недостатки, в том числе чрезмерная зависимость от сырьевых ресурсов и низкотехнологического экспорта, недостаточный доступ к современным технологиям и ограниченные ресурсы для инвестиций.

В то же время положительным является тот факт, что политика замещения импорта и ослабленный валютный курс в Российской Федерации стимулировали производство в определенных секторах.

– Вы упомянули Россию и обменный курс валюты. Как будет обстоять ситуация в стране в ближайший год?

– Экономический рост в Российской Федерации замедлился еще до падения цен на нефть из-за структурных факторов. В 2015–2016 годах российская экономика значительно пострадала от понижения цен на нефть, экономических санкций, ограничивающих доступ к международным рынкам капитала, и падения курса рубля. Способность правительства проводить антициклическую политику была ограничена высоким уровнем инфляции и резким падением доходов от экспорта нефти. Но в 2016 году спад замедлился, политика замещения импорта и ослабленный валютный курс стимулировали производство в определенных секторах, в частности в сельском хозяйстве и в химической промышленности, а объем экономики сократился менее чем на 1 процент. Степень риска в финансовом секторе уменьшилась.

Мы прогнозируем возвращение к умеренному экономическому росту в 2017–2018 годах порядка 1–1,5 процента параллельно с некоторым подъемом цен на сырьевые товары. Тем не менее внутренний спрос остается слабым, хотя ослабление инфляции может подстегнуть потребление и позволить дальнейшее снижение процентной ставки центральным банком, что облегчит доступ к кредиту и будет способствовать инвестициям. Правительство проводит относительно жесткую бюджетную политику, но сохраняются риски, связанные с тем, что расходуется накопленный резервный фонд.

В долгосрочном плане диверсификация экономики и экспорта остается приоритетной задачей.

Что касается рубля, то его курс по отношению к доллару США повысился и оставался в целом стабильным в последние месяцы. После договоренности стран ОПЕК об ограничении производства нефти, достигнутой в ноябре, рубль укрепился далее, и в начале 2017 года достиг рекордных за полтора года показателей. Мы ожидаем некоторого дальнейшего укрепления курса рубля в 2017 году, но следует отметить, что более сильный рубль может негативно повлиять на производителей и экспортеров в несырьевом секторе.

ВПЕРВЫЕ

Самый длинный полет

Лайнер авиакомпании Qatar Airways успешно завершил самый длительный в мире прямой полет из столицы Катара Дохи в новозеландский Окленд. Продолжительность полета составила 16 часов 15 минут.

Самолет Boeing 777-200 преодолел расстояние в 14,5 тыс. км и прибыл в аэропорт Окленда на 15 минут раньше графика. Из-за встречного ветра обратный путь может занять более 18 часов.

ПРОТИВОСТОЯНИЕ

В числе жертв – более 11.000 мирных жителей

ООН зафиксировала рекордное число жертв среди мирных жителей в Афганистане.

Жертвами противостояния талибов и афганских правительственных войск в прошлом году стали более 11 тысяч мирных жителей. Почти каждый третий пострадавший – ребенок.

СЛЫШАЛИ?

Вот это выручка!

За последние три месяца прошлого года поступления от продаж американской корпорации Apple составили 78,4 миллиарда долларов. Также установлен рекорд по продажам «айфонов». Как сообщил генеральный директор Apple **Тим Кук**, за четвертый квартал минувшего года (на который приходятся рождественские праздники) компания продала больше смартфонов iPhone, чем когда-либо прежде. С октября и до конца декабря 2016 года было реализовано 78,29 миллиона «айфонов». В 2015 году за аналогичный период их было реализовано 74,78 миллиона. На iPhone приходится обычно примерно две трети всех доходов Apple. В начале сентября 2016 года компания представила новые версии своего смартфона – iPhone 7 и iPhone 7 Plus. Причем iPhone 7 Plus стал самым популярным 5,5-дюймовым смартфоном корпорации. До сих пор ни одна из моделей iPhone линейки «плюс» не пользовалась таким спросом среди покупателей.

ТОРГОВЛЯ

Китай впервые в истории стал крупнейшим внешнеторговым партнером ФРГ

По итогам 2016 года он сместил с первого места США, которые опустились на третью строчку после Франции, сохранившую за собой вторую позицию. Об этом сообщило Федеральное объединение торгово-промышленных палат Германии (DIHK), отметив, что речь пока идет о предварительной оценке суммарных объемов прошлогодних экспортно-импортных операций.

ГОРЯЧАЯ ТОЧКА

Авдеевка: что, как, зачем и почему?

В течение последней недели со страниц мировых СМИ не сходят сообщения о событиях, происходящих в Авдеевке – небольшом украинском городе, расположенном рядом с Донецком. До войны в городе проживало около 35 тысяч жителей, сейчас осталось не более 22 тысяч, из которых 2500 – дети.

Авдеевка прежде всего известна наличием крупнейшего в Европе коксохимического комбината, которым владеет украинский олигарх Ринат Ахметов. По Минским соглашениям, Авдеевка оставалась под контролем Украины. Так оно, в принципе, и было, за исключением части восточной окраины населенного пункта (в основном промзона и частный сектор), которая в нарушение Минских соглашений была оккупирована.

Проследим хронологию последних событий:

29 января в воскресенье в 4.30 утра сторона, которая поддерживается Россией, открыла огонь по украинским позициям из тяжелых минометов, и уже в 4.40 пехота под прикрытием минометного и стрелкового огня попыталась оттеснить украинских военнослужащих вглубь города. Завязался бой, в результате которого украинские подразделения контратаковали и захватили позиции противника. Захваченные опорные пункты позволяли украинским войскам не только освободить часть восточных окраин Авдеевки, но и при необходимости взять под огневой контроль скоростную трассу Донецк–Горловка, которую противник использовал для переброски войск, боеприпасов и вооружений. После этого тактического поражения сепаратистские войска открыли огонь не только из тяжелых минометов, а начали использовать реактивные установки «Град», САУ и танки, а также предпринимали неоднократные попытки отбить утраченные опорные пункты.

По мере нарастания боевых действий и создания угроз гуманитарной и экологической катастрофы официальная украинская сторона стала активно апеллировать к международным структурам ООН, ОБСЕ, Америке, Европе и России.

30 января. Идут постоянные артиллерийские обстрелы и атаки на украинские позиции. В результате этих обстрелов были повреждены городские коммуникации. В двадцатиградусные морозы город остался без воды, тепла, электричества – на грани гуманитарной и экологической катастрофы. Было объявлено чрезвычайное положение. Коксохимический комбинат произвел экстренную остановку производства и перенаправил свои возможности на помощь городу.

31 января. Продолжились артиллерийские обстрелы, из-за которых ремонтные бригады не смогли приступить к восстановлению поврежденных коммуникаций. На неоднократные предложения украинской стороны прекратить огонь оккупационные войска не реагируют, а подавить огневые точки ответным огнем из-за их расположения в жилых кварталах Донецка и Макеевки весьма затруднительно.

Начинают апеллировать по поводу прекращения огня в районе Авдеевки структуры ЕС, ОБСЕ, США. России поступает предложение провести скайп-конференцию трехсторонней группы, которое РФ проигнорировала, посчитав проведение такой конференции нецелесообразным.

Пресс-секретарь Путина **Песков** заявил: *«Есть достоверные данные, которые свидетельствуют о том, что вчера была предпринята попытка нападения на территорию, контролируемую республиками Донбасса, со стороны самостийных отрядов». «Встречи и переговоры лидеров стран «нормандской четверки» (Украина, Германия, Франция, Россия) в ближайшее время не планируются».*

Пресс-секретарь президента РФ выразил сожаление в связи с тем, что с обеих сторон конфликта погибли люди. **Что касается Авдеевки, что она отбита у украинских сил** (он выдал желаемое за действительное. – **Авт.**). Агрессию украинской армии Песков расценил как попытку подорвать цели и задачи процесса реализации Минских договоренностей.

1 февраля. Артиллерийские обстрелы продолжаются. Сепаратистские, а точнее оккупационные войска то дают гарантии прекращения обстрелов, то снова их возобновляют. Обстреляна ремонтная бригада. К требованиям о прекращении огня присоединяется Канада, Великобритания, Литва, ПАСЕ и ЮНИСЕФ.

Песков: «*Что касается нынешнего обострения на линии соприкосновения, то, наверное, это лишний повод для скорейшего возобновления диалога и сотрудничества между Россией и Америкой, в том числе в интересах развязки украинского кризиса*».

2 февраля. Артиллерийские обстрелы продолжаются. Принимается решение, что ремонт поврежденных сетей электроснабжения будет проходить под наблюдением патрулей Специальной мониторинговой миссии (СММ) ОБСЕ. Но из-за отсутствия гарантий прекращения огня ремонтники так и не приступили к восстановлению коммуникаций. Президент Европейского Совета **Дональд Туск** заявил: «*Нам опять напоминают о вызовах, возникших вследствие российской агрессии на востоке Украины. Боевые действия должны немедленно прекратиться. Нужно придерживаться перемирия*». Постоянный представитель Украины в ООН **Владимир Ельченко** во время заседания заявил, что российская сторона проигнорировала более 200 запросов Украины о прекращении боевых действий в районе Авдеевки. Совбез ООН призвал Россию использовать свое влияние для прекращения огня.

3 февраля. Артиллерийские обстрелы продолжаются. Российская сторона в СЦКК предоставила письменные гарантии прекращения огня для ремонта ЛЭП под Авдеевкой, но своих обещаний не сдержала, и ремонтников снова обстреляли.

Песков: «*Я не знаю, мы не занимаемся в Кремле подсчетом боеприпасов. Надеемся, что у них хватит боеприпасов…*»

4 февраля. Интенсивность обстрелов значительно снизилась. Появилась информация, что РФ через дипломатические каналы предложила кардинально изменить условия переговорного процесса в рамках Нормандского формата. Предлагается сменить всю (ставшую не в меру самостоятельной) управленческую вертикаль оккупированных территорий на более «компромиссные» фигуры, вывести значительную часть военных в пункты их дислокации, дать согласие на вооруженную миссию ОБСЕ. В ответ Украина должна взять на себя все обязательства по социальному обеспечению граждан, проживающих на оккупированных территориях, снять торговую блокаду и отменить АТО. При этом РФ не обещает Украине предоставить контроль над ее же границей и осуществить отвод своих войск с приграничных территорий.

5 февраля. Ремонтников все-таки допустили к восстановлению коммуникаций, при этом сократив их численность с 30 человек до 10.

В результате за неделю боев в Авдеевке убито около 20 украинских военных, сотрудников МЧС и мирных граждан. Десятки раненых, включая британского фотокорреспондента, повреждено 179 домов. Эвакуировано около 300 человек, в основном детей и стариков.

Совпадение или нет, но эскалация конфликта в Авдеевке произошла на следующий день после телефонного разговора Путина и Трампа (**28 января**) и закончилась за день до телефонного разговора Порошенко и Трампа (**5 февраля**).

Судя по хронологии, создается впечатление, что эскалация организована намеренно с целью шантажа и продавливания новых предложений по урегулированию конфликта на выгодных для России условиях. Тем более что обстановка благоприятствует. В США новый президент, пока еще не до конца определившийся со своей позицией по Украине, «уставшая» от событий в Украине Европа, нестабильная обстановка в самой Украине, грозящая перерасти в очередной конфликт между народом и коррумпированной властью.

Почему именно в Авдеевке? Во-первых, там находится крупнейший коксохимический комбинат, а это возможность повлиять на олигарха Ахметова, компании которого последние годы генерируют больше убытков, чем прибыли. Кроме того, Ахметов контролирует порядка 35–36 депутатов Верховной Рады, что, как ни странным может казаться, на сегодняшний день позволяет Петру Порошенко избежать ненужных ему перевыборов парламента, на которых Кремль надеется усилить свое влияние на Верховную Раду. Во-вторых, несмотря на третий год войны, Авдеевка, Ясиноватая, Макеевка, Донецк – это по-прежнему густонаселенные районы Донбасса, в случае полномасштабного применения тяжелого вооружения с обеих сторон создается неплохая картинка, которую Россия информационно использует в своих интересах намного эффективнее Украины.

Но как бы ни закончилась эскалация конфликта в Авдеевке, до реального мира, к сожалению, пока еще очень далеко.

Александр ЦЫНКЕВИЧ,
собственный корреспондент газеты «Народная Воля» в Украине.

Народная Воля http://www.nv-online.info 7 ЛЮТАГА 2017 г.

ПЕЧАЛЬНАЯ ИСТОРИЯ

Светлана КАЛИНКИНА об убийстве Шеремета:

Публичные расправы над известными людьми нацелены на запугивание общества

В интервью изданию «ГОРДОН» известная белорусская журналистка Светлана Калинкина рассказала о своей дружбе с Павлом Шереметом и о том, как он летал в одном самолете с президентом Беларуси Александром Лукашенко, а потом по его личному указанию был лишен белорусского гражданства. Калинкина напомнила, что Павел каялся за участие в информационных войнах канала ОРТ, и выказала непонимание, почему Шеремет амнистировал для себя командира разведки батальона «Азов» Сергея Коротких, к которому у белорусов осталось много вопросов. Журналистка заявила, что Украине стоит опасаться единого военного пространства ее родной страны и России.

Павел Шеремет и лидер группы Brutto Сергей Михалок. Одесса, 2015 год. Фото из социальных сетей.

Паша родился рукой вперед. Он салютовал жизни уже в момент своего рождения

– Светлана Михайловна, с Павлом Шереметом вы были не только коллегами, но и друзьями. Расскажите, как вы познакомились.

– Очень просто. Мы оба были журналистами. Павел вел программу «Проспект», которая выходила на Белорусском телевидении. В белорусском телеэфире это была первая такая серьезная еженедельная программа. Она пользовалась популярностью, потому что была острой, неформальной – своего рода белорусский «Взгляд». С Пашей мы пересекались по работе, потому что журналистов в Минске не так много и по большому счету все друг друга знают. Но потом Павел оставил телевидение, хотя очень его любил. На его «Проспект» начались наезды. Ему стали указывать, какие сюжеты ставить в эфир, какие нет. Он хлопнул дверью и ушел в никуда. Съездил отдохнуть с семьей, а после отпуска пришел к нам в «Белорусскую деловую газету», где я работала. Тогда-то мы и подружились. Потом Павел стал главным редактором.

– А что Шеремета привело в журналистику? Ведь он по образованию журналистом не был. И за счет каких качеств ему удалось сделать такую карьеру на Белорусском телевидении?

– Да, действительно, Павел учился на историческом факультете, а потом оставил его и перешел на экономику, международные финансы. Но считать чужие деньги – это не для Шеремета. Павел просто не умел спокойно сидеть и взирать, как жизнь проходит мимо, ему нужно было быть в центре событий. Как-то его попросили дать комментарий по каким-то экономическим делам для телекомпании ФИТ, потом другой раз. И его осенила идея, что будет востребовано агентство финансовой и экономической информации, которого на тот момент в Беларуси не было. Он начал этим заниматься. Постепенно Паша увлекся журналистикой, ему понравилась работа на телевидении. Человеком он был обаятельным, умным, с харизмой. Это было новое, свежее лицо в белорусском эфире. Контраст с кондовыми людьми с советского телевидения. Ему сразу же это нравилось.

Его мама говорит, что Паша родился рукой вперед. Он салютовал жизни уже в момент своего рождения. Так он и жил. Это был кураж. Паша по характеру был человеком неспокойным. Спокойствие он оставлял на пенсию. Говорил, что придет время, когда он будет сидеть в окружении детей и внуков в домике под Минском, будет читать книжки и просто наблюдать, что происходит. А он не наблюдал, а был в центре всех событий.

Журналистика соответствовала его психотипу. Когда говорят, что в журналистике есть профпригодность, то у Павла она была просто 1000-процентная. Ему было интересно жить, ему были интересны люди, ему хотелось все увидеть своими глазами. И это как раз то, что делает человека успешным в нашей профессии.

– Вы сказали, что Павел хотел свою старость провести под Минском. То есть свою жизнь он хотел связать именно с Беларусью?

– Да. Российские журналисты говорят, что он был свой. Для украинских коллег он тоже свой. Но я уверена, что он оставался белорусским журналистом, в какой бы стране он ни работал. И то, что свою старость с детьми и внуками он хочет провести именно под Минском, говорил не один раз. Павел очень болезненно воспринял новость о том, что его лишили белорусского гражданства. Хотя он уже жил в России, у него там была работа. Для Паши это был удар по самому больному месту. Это решение можно было оспаривать в течение семи лет. Но он понимал, что гражданства его лишили фактически указом Лукашенко. Для Шеремета было сделано юридическое исключение, потому что по белорусскому закону лишить гражданства просто невозможно.

– Даже если он уже является гражданином другой страны?

– Даже если он имеет гражданство другой страны. Потом Павел рассказывал, что бывший министр внутренних дел Беларуси, при котором принималось это решение, Владимир Наумов говорил ему, что это было прямое распоряжение Александра Лукашенко. И они в МВД ничего сделать не могли. Хотя я думаю, что не пытались и не старались.

Павел понимал, что при этой власти ни один суд не восстановит ему гражданство. Более того, если он приедет на этот суд, то ему поставят штамп в паспорте «Въезд запрещен». Или вообще арестуют. Павел надеялся, что за семь лет власть в Беларуси сменится и он сможет оспорить это решение. К сожалению, надежды не сбылись.

– Белорусское телевидение, где работал Павел, и то, которое есть сейчас, сильно отличаются?

– На самом деле Павел работал не совсем на Белорусском телевидении. Тогда начинали зарождаться частные телекомпании, одной из которых являлась ФИТ. Они делали программы, которые были востребованы на БТ. Это был тот недолгий период в истории Беларуси, когда у нас была демократия. Конец правления Шушкевича и самое начало правления Лукашенко. Тогда и дискуссии были в эфире белорусских телеканалов, и разные политические взгляды были представлены. Молодых журналистов стали допускать в эфир. Потом Лукашенко, придя к власти, очень быстро все это прекратил. Но Шеремет был его любимым журналистом.

– Ничего себе! А можно подробнее?

– Да. Лукашенко был депутатом, когда баллотировался в президенты. Вместе со своим штабом он всегда приглашал Павла на всякие мероприятия, какие-то встречи. Более того, Шеремет сопровождал Лукашенко в его первых визитах, летал с ним одним самолетом.

– А как Павел относился к раннему Лукашенко? Эта любовь была взаимной?

– Я думаю, тогда у Павла, как и у многих журналистов, был кураж. Лукашенко был новым лицом в белорусской политике. Это был период партийных престарелых боссов, которые не умели говорить по-человечески. А Лукашенко на их фоне был совершенно другим. Он реально собирал целые стадионы на свои предвыборные мероприятия. Часто говорил очень правильные слова. Разумеется, Павел понимал, что это популизм. Но какая политика без популизма? Он просто честно работал. Шла избирательная кампания. Кандидатом от власти был тогдашний премьер Вячеслав Кебич. С ним по старинке работали проверенные журналистские кадры и пропагандисты. А молодежь, к которой относился и Павел, работала с остальными кандидатами, в том числе и с Лукашенко.

Лукашенко рассматривали как таран, который сметет команду Кебича, и вместе с ним к власти придут молодые, разумные, здравомыслящие люди. А его самого никто, в том числе и Павел, не рассматривал всерьез и надолго. Получилось все совсем по-другому. Лукашенко пришел к власти. Всех здравомыслящих людей из своей команды выгнал. Вернул к себе Кебича. Вернее, он его даже не увольнял. В итоге его окружили политруки, отвечающие за любое движение брови Лукашенко. Но в 1994 году и даже в 1995-м он не был таким, как сейчас. Вкус власти Лукашенко почувствовал в 1996-м, когда была угроза импичмента. После этого он перешел все границы.

– Как после «Белорусской деловой газеты» Павел оказался на общественном российском телевидении?

– Телевидение – это наркотик. Кто там когда-нибудь работал, хочет оставаться там навсегда. И когда Павлу предложили возглавить бюро ОРТ в Минске, он согласился. Они делали очень интересные сюжеты. Белорусские власти неоднократно просили ОРТ отозвать Шеремета. Это был совсем другой «Первый канал». Это были времена Бориса Ельцина. И Константин Эрнст отказывался сдавать Шеремета. Равно как и Ксения Пономарева, которая тогда возглавляла канал.

Потом случился знаменитый переход границы. Был он или не был – вопрос спорный. Но съемочную группу арестовали. Шеремета судили и дали два года условно. После этого работать в Беларуси он уже просто не мог. Как только закончился условный срок, его перевели в Москву.

– Тогда ОРТ принадлежало Борису Березовскому. Что вы думаете о ситуации, когда СМИ принадлежат олигархам? Для современной Украины это очень актуально.

– У нас в Беларуси прихода частного капитала в СМИ не было. И мы это рассматриваем как очень плохой знак. Здесь все всегда остается под контролем государства. И если бы в Беларуси любой олигарх, у которого наметился отличный от власти взгляд на происходящее, имел бы телеканал, это было бы очень хорошо. Это была бы альтернативная точка зрения в любом случае. [illegible] ты. Даже на тех телеканалах, которые принадлежат частному капиталу. Государство должно рассказывать все так, как оно видит. Но, с другой стороны, и олигархи должны рассказывать, как ситуацию видят они. И если каналов много и они принадлежат разным хозяевам и политическим силам, то в конечном итоге будет вырисовываться объективная картина действительности.

Ельцин сам говорил: вот, Александр Григорьевич, ты, мол, давай, потом меня заменишь. И это Лукашенко очень вдохновляло

– Вы вспомнили историю с переходом государственной границы. Скажите, работая на ОРТ, был ли Павел свободным человеком? Тот репортаж был его инициативой или это был заказ того же Березовского, с чьей легкой руки Сергей Доренко изощренно мочил Юрия Лужкова?

– Потом Павел каялся. Ведь он тоже поучаствовал в этих кампаниях и информационных войнах. Я много читала, как Березовский лично отправил на границу Шеремета и что это был заказной материал. Но я была непосредственным свидетелем тех событий и ту историю знаю совсем по-другому. Она предельно проста. У Павла были на руках билеты в Болгарию. Точных дней я уже не помню, но, например, лететь он должен был в пятницу. На работе он не сказал, что куда-то собирается. Это была не официальная командировка, а его личные дела. А ему из Москвы говорят, чтобы на день его отсутствия был сделан сюжет. Шеремет во вторник заявляет сюжет о нашумевшей теме с границей и контрабандой. Ему дают добро. Телеканал посылает запрос в погранкомитет на разрешение съемок на границе, но никакого ответа нет. А в Болгарию лететь нужно. Они много звонили, но ответа так и не получили. Тогда Павел принимает решение ехать и снимать. Они сняли сюжет, отправили в Москву. Паша благополучно улетел в Болгарию. А когда прилетел назад, его прямо с самолета взяли и арестовали.

Это было роковое стечение обстоятельств, в котором белорусские власти увидели большую конспирологию. Причем увидели они ее не сразу. Когда ребят задержали, первый день они жили в гостинице, спокойно пили болгарский коньяк. Поначалу все это казалось шуткой. Кто и когда дал команду действовать жестко, арестовывать, заводить уголовное дело, я не знаю. Но рассказы о том, что это был какой-то заговор Березовского, – абсолютная сказка.

Это вполне возможно, поскольку Лукашенко – человек мнительный, а наши спецслужбы очень любят запугивать его какими-то заговорами, они тогда и надували щеки, усиливая свое влияние.

– Понятно, что отдать такой приказ мог только Лукашенко. Вопрос: почему он это сделал? Сводил счеты с Шереметом или, может быть, в пику Ельцину, из-за какого-нибудь конфликта?

– Я уже точно не помню, но, по-моему, никакой конфронтации с Ельциным у Лукашенко тогда не было. Вся конфронтация как раз началась из-за этого дела. А так у них с Ельциным были прекрасные отношения.

– Лукашенко же хотел стать президентом нового Союза…

– Да. Ельцин сам говорил: вот, Александр Григорьевич, ты, мол, давай, потом меня заменишь. И это Лукашенко очень вдохновляло.

– Сам Ельцин Лукашенко такое говорил?

– Да. Согласно мемуарам многих российских политиков. Согласно рассказам того же Бориса Немцова. Уже потом Лукашенко не принял приход Путина, когда все его надежды рухнули. А отношения с Ельциным испортились именно из-за ареста Паши. Знаменитая фраза Бориса Николаевича, когда самолет Лукашенко летел в Москву и его не пустили в воздушный коридор, «Пусть он сначала Шеремета отпустит!» – была первым серьезным конфликтом. Кто в этом виноват, я не знаю. Но это однозначно был не Шеремет. Паша отправил все официальные запросы. И он поехал снимать только потому, что могла сорваться поездка в Болгарию.

Павел извинился перед Евгением Киселевым за то, что поучаствовал в войне с НТВ

– После того как Шеремета выпустили из СИЗО, в Минск тут же приехала делегация ОРТ во главе с Ксенией Пономаревой и Сергеем Доренко. Правда ли, что потом во время работы в Москве отношения у Павла с Сергеем были очень натянутыми?

– Я этого не знаю. И никогда Павел такого не рассказывал. Но методы работы, которые использовал Доренко на «Первом канале», и не только он, действительно можно назвать информационными войнами. Павел вел аналитическую программу «Время». Потом он извинился перед Евгением Киселевым за то, что поучаствовал в войне с НТВ.

– Вместе с Павлом Шереметом вы написали книгу «Случайный президент». Как появилась ее идея и как вы над ней работали?

– Очень просто родилась идея. Закрыли «Белорусскую деловую газету» на три месяца, и было непонятно, что делать и что будет дальше. У нас тогда был первый опыт судов и первые закрытия. У меня была настоящая депрессия. И Павел, видя мое настроение, сказал: «Хватит унывать. Сядь и, пока есть свободное время, напиши книгу про Лукашенко». Я добавила от себя, и мы все это объединили. И мы это сделали. Написали книгу. Зарубежные журналисты, политики, дипломаты очень часто расспрашивали про Лукашенко, кто это, как он пришел к власти, что он делает? Мы дали ответы на самые распространенные вопросы. Книга переведена на три или четыре языка. И меня до сих пор спрашивают, а будет ли новое.

– Сейчас в книжных магазинах «Случайного президента» не купить. Спасает интернет.

– Оно и не удивительно. Последнее издание было давно. И по-хорошему, книгу надо обновить. Много чего нового случилось. Но я надеюсь, что ее не закроют, чтобы опять появилось свободное время.

Немцов Пашу понимал. И всегда говорил: «Ну, Шеремет, я тебя бухгалтером не представляю». Они удивительно подходили друг другу

– В 2008 году Павел окончательно покинул российский «Первый канал». Поводом для разрыва отношений послужила статья в «Ведомостях», где он написал, что Россия идет по пути Беларуси. Вы согласны с таким мнением?

– Да. И мы очень часто это обсуждали. А у Паши еще случались дискуссии с Борисом Немцовым на эту тему. Немцов почему-то считал, что Россия прошла точку невозврата и к авторитаризму вернуться не может. Он часто критиковал белорусских оппозиционеров, что они, мол, не могут собрать массовую акцию. Говорил: «Как это так, как вы работаете?» Уже потом, когда Борис столкнулся с путинским режимом и организовывал марши несогласных в России, он стал извиняться перед белорусской оппозицией, потому что понял, насколько это все сложно. А Паша, будучи свидетелем становления режима Лукашенко в Беларуси, видел, что то же самое начинается в России. Причем происходит значительно быстрее. И что в этой стране с ее масштабами и особенностями населения это будет иметь куда более катастрофические последствия.

– Вы вспомнили Бориса Немцова. Павел с ним очень дружил, а последнее его появление на публике в России было именно на панихиде по Борису, которую Шеремет и вел. Известного политика убивают у стен Кремля. Известного журналиста взрывают в центре Киева. Можно ли провести параллель между двумя этими убийствами?

– Конечно. Это люди, которые своим существованием доказывали, что жить можно и нужно так, как считаешь нужным, никого не боясь. Их демонстративно убили. И там, и там сомнительные результаты следствия. В этом смысле есть то, что объединяет три наши славянские страны: Беларусь, Россию и Украину. В Беларуси журналистов сажают в тюрьмы, в России их выживают с работы и вносят в черные списки, а в Украине, получается, убивают.

– Вы одна из немногих, кто может рассказать что-то особенное про дружбу Павла и Бориса. Поэтому вопрос, который я бы с радостью адресовал каждому из них, вынужден задать вам. Как они дружили?

– У них были отношения, как у старшего и младшего брата. Паша – младший, Борис – старший. Ни у одного, ни у другого родных братьев нет. Борис называл Шеремета Павликом. Он его вводил в московскую тусовку, в хитросплетения взаимоотношений людей. Они действительно дружили. И когда сходились вместе, это был нескончаемый хохот. Борис одно время был склонен к полноте и старательно худел. И учил, как это правильно делать, Шеремета. А Шеремет парировал: «Ну, давай по пирожку, а завтра начнем худеть».

С одной стороны, они были очень похожи. А с другой – очень разными. Они были абсолютно непафосными людьми. Хотя, казалось бы: Борис был вице-премьером, лично знаком со всеми олигархами. Но он был очень компанейским, без короны на голове. Точно так и Павел. Многие однокурсники Паши, с кем он учился, стали крупными бизнесменами. Некоторые из них – белорусские олигархи, кто-то в банках, кто-то работает в международных финансовых структурах. И они, конечно, не понимали Павла, почему он ушел в журналистику. Денег мало, проблем много. Что это за странность такая, что за хобби? А вот Немцов Пашу понимал. И всегда говорил: «Ну, Шеремет, я тебя бухгалтером не представляю». Они удивительно подходили друг другу. Это люди со светлой аурой. И один, и другой – человек-праздник. Там, где они появлялись, сразу становилось весело.

– У Павла убили еще одного друга, его оператора Дмитрия Завадского. Свое отношение к этому преступлению Шеремет высказал в фильме «Дикая охота». Как вы считаете, судили тех?

– Я считаю, что если бы судили тех, то мы бы знали, где труп Димы. И мы могли бы пойти на его могилу и положить хотя бы цветы, почтить его память. Но никто, ни на суде, ни после суда вообще не объяснил, что произошло с Завадским. Ни матери, ни жене Димы никто не показал, где можно поплакать. Возможно, те, кого судили, были каким-то образом причастны к этому преступлению. Я знаю, что, когда бывший генеральный прокурор скрывался в России в монастыре, Павел к нему ездил. И они долго общались на эту тему. И там тоже была информация, что судили не тех.

Для Паши это была большая рана. Потому что это он привел Диму на «Первый канал». Они вместе пострадали из-за репортажа о границе. Дима исчез, когда ехал встречать Пашу в аэропорт. До этого они вместе были в Чечне и снимали там фильм. И самое больное – это когда ты не знаешь, что произошло. Павел никогда не оставлял эту тему. Все эти годы, встречаясь с кем-нибудь из чиновников, он непременно расспрашивал о Завадском. Но ответа так и не услышал. Я думаю, если бы Паша был жив, он обязательно добился бы, чтобы это дело было возобновлено. Чтобы ни у кого не было сомнений в том, что на самом деле произошло.

Народная Воля http://www.nv-online.info 7 ЛЮТАГА 2017 г.

Когда узнала, что Малюта встречался с Пашей накануне взрыва, мне сделалось не по себе. Я не настолько добрый человек, чтобы забыть все РНЕшное прошлое Коротких

– И кому выгодны все эти убийства?

– Сложно сказать. В каждом случае тут своя история. Но по большому счету любые такие публичные расправы над известными людьми нацелены на запугивание общества. На запугивание тех, кто пытается сопротивляться, кто пытается иметь свое мнение. Это знаковые преступления. Поэтому я удивлена, почему в Украине демонстративный подрыв известного журналиста в центре города не классифицировали как теракт. Это не совсем понятно. Но для меня очевидно, что такие преступления – не личная расправа. Личная расправа – когда в подъезде ударили кирпичом по голове, и пойди разберись, что произошло. То ли человек сам упал, то ли кирпич случайно свалился. Когда все происходит демонстративно – это нацелено на общество. Здесь именно такой знак.

– Вы сказали, что Павел все время пытался выйти на след тех, кто мог убить Завадского, и у всех расспрашивал про Диму. Последнее время Шеремет часто общался с командиром разведки «Азова» с позывным «Боцман» Сергеем Коротких. Коротких был одним из трех людей, которые последним видели Шеремета живым. Можете как-нибудь прокомментировать этот хитро запутанный клубок?

В Беларуси Сергей Коротких известен как Малюта. О своей дружбе с главой белорусского отделения РНЕ («Русское национальное единство» – общероссийское общественное ультранационалистическое движение, созданное в 1990 году) Глебом Самойловым, российским неонацистом Максимом Марцинкевичем по прозвищу Тесак и спецназовцем Валерием Игнатовичем, осужденным на пожизненный срок за причастность к исчезновению оператора ОРТ Дмитрия Завадского, Коротких рассказал в интервью «Белорусскому партизану». После этой беседы Павел Шеремет заявил, что снимает все свои подозрения и обвинения с Сергея Коротких. 5 декабря 2014 года Коротких получил украинский паспорт лично из рук Петра Порошенко. Командир разведки «Азова» был одним из трех людей, которые последним видели Шеремета живым.

– Честно говоря, я тоже не поняла такой амнистии. Мне абсолютно понятно, почему Павел захотел с ним познакомиться и поговорить. В первую очередь это было связано с Димой Завадским и Валерием Игнатовичем. Как я и говорила, он у всех искал эту информацию.

Потом, в Украине Павел очень внимательно относился ко всем белорусам, которые ему встречались. Начиная от журналистов, которых лично встречал на вокзале, и заканчивая людьми, которые имеют белорусские корни и занимают высокие посты в тех или иных украинских структурах.

А вот чем был так убедителен Коротких, что Павел его для себя полностью амнистировал, мне сказать сложно. И, насколько я знаю, в Беларуси этого никто не понял. В Беларуси, несмотря на авторитет Шеремета и на то, что он делал с Малютой интервью, отношение к этому персонажу очень и очень неоднозначное. Пусть даже сам Порошенко ему паспорт дал. Пусть даже человек кровью искупил какие-то «заблуждения молодости». В Беларуси такой амнистии не произошло.

Да, они встречались вечером, накануне смерти Паши. Насколько я знаю, там речь шла об информационной поддержке каких-то забастовок или еще чего-то. Тут уже начинаются всякие конспирологические версии. И в интернете по этому поводу много комментариев. Многие уже связали воедино декларацию более 1 миллиона долларов Малюты и убийство Шеремета. Но это, конечно, фантазии чистой воды.

– А вы знаете, кто эту встречу помогал организовать?

– Нет.

– Говорят, что Антон Геращенко, на которого, как на днях выяснилось, тоже готовилось аналогичное покушение, предотвращенное СБУ.

– Честно говоря, не знала. Но когда узнала, что Малюта встречался с Пашей накануне взрыва, мне сделалось не по себе. Я не настолько добрый человек, чтобы забыть все РНЕшное прошлое Коротких. И, честно говоря, не верю, что человек может вот так взять и поменяться. А Павел был человек добрый.

– Советник министра внутренних дел Украины Зорян Шкиряк говорил, что рассматриваются три версии убийства Шеремета. Это профессиональная деятельность, неприязненные отношения и российский след. 4 августа он же заявил, что за убийством Шеремета стоят российские спецслужбы. От себя я добавил бы сюда белорусский след. А к какой версии больше склоняетесь вы?

– Я не знаю подробностей следствия, чтобы делать какие-то выводы. Но первая моя реакция была, что это российский след. После убийства Немцова это первое, что приходило на ум. Но потом, посмотрев, как идет следствие в Украине, что только спустя месяц, а то и больше суд дал разрешение на изъятие телефонных разговоров… А мы все знаем, что такие преступления расследуются или по горячим следам, или никогда. Видя, как горит мокрое, я не стала исключать, что это могли быть и какие-то украинские следы. Ничем не могу для себя объяснить, почему украинское следствие такое.

Зная Павла, я исключаю неприязненные отношения на личной почве. Он не имел врагов. Это был человек, который в принципе не мог иметь врагов. Он всегда пытался сглаживать какие-то ситуации. И если видел, что человек уж совсем закусил удила, то просто переставал с ним общаться. Но мне не очень хорошо известен украинский период жизни Павла Шеремета.

– Когда он переехал в Украину, вы часто общались?

– Нет, мы общались нечасто. Он уже был лишен гражданства. И когда Паша приезжал в Беларусь, то старался сильно не светиться. У него умер отец, а мама его жива. И он всегда опасался, что ему поставят штамп о запрете въезда в Беларусь и он не сможет навещать маму. Поэтому, когда Паша сюда приезжал, это всегда было полутайно. И общались мы с ним не очень часто. Ну и плюс ко всему я не одобряла его переезд. Мне это казалось несерьезным.

– Не одобряли переезд в Украину?

– Сначала в Россию, потом в Украину.

– А почему?

– По разным причинам. На мой взгляд, уезжать, оставляя в Беларуси пространство для серости, для людей бесталанных, которые просто служаки, – это в каком-то смысле предательство своих идеалов. Из-за границы призывать: боритесь тут, сделайте для моих детей и внуков свободную Беларусь – это несколько неправильно. И пока есть возможность, пока тебя за руки и за ноги не выкинули из этой страны, надо оставаться здесь. Тем более если ты свое будущее связываешь с ней, будущее своих детей связываешь с ней. Ему такая позиция не нравилась. Паша считал, что из России он сможет сделать для Беларуси больше, чем если бы оставался в Минске. Отчасти это было правдой. Но наш режим оказался заразным для России, и он уехал в Украину.

Лукашенко понял, что белорусская земля такая же земля Павла Шеремета, как и его, и ваша, и моя

– Так если он уже один раз уехал в Россию, почему вы осуждали переезд в Украину?

– Я не осуждала. Я не одобряла. Считала, что надо возвращаться в Беларусь. Туда, где ты свой, где тебя все знают, где ты многое можешь. Там, где у тебя есть планы и где с тобой связывают какие-то планы. Быть своим среди чужих и чужим среди своих – это не для Павла. Если бы у него бизнес какой-то там был или пиццу развозил, то, конечно, без разницы, в какой ты стране. Но когда ты публичный человек, когда ты завязан на политику, ты должен быть там, где максимум твоих интересов. И я думаю, что если бы у него было гражданство, он бы вернулся в Беларусь.

– Убийство Павла Шеремета прокомментировал пресс-секретарь Владимира Путина Дмитрий Песков. Высшее руководство Украины, в частности сам Порошенко, были на прощании с Павлом в Киеве. И только белорусские власти никак не отреагировали на это убийство.

– На самом деле это самое умное, что могла сделать белорусская власть. Говорить слова радости неуместно в случае, когда погиб человек. Говорить слова соболезнования тоже было неуместно. Потому что именно эта власть выживала Павла из страны, не давала ему здесь работать. И делала все возможное, чтобы осложнить ему жизнь. То, что они промолчали, – самый правильный поступок. И, наверное, вообще произошло какое-то осознание ценностей. Потому что, в принципе, они могли попить крови и родственников Павла, и вообще запретить его здесь хоронить, потому что он гражданин другой страны. Но Лукашенко понял, что белорусская земля такая же земля Павла Шеремета, как и его, и ваша, и моя.

Мне очень жаль, что такое трагическое событие стало этому причиной. Но вообще это хорошо и правильно, что осознание безумности этой вражды, совсем не нужной, от белорусской власти ушло. Ведь на самом деле мы можем придерживаться совершенно разных взглядов. Но если мы белорусы и хотим лучшего своей стране, то надо не враждовать и выживать друг друга, а как-то находить возможность жить здесь, рядом. Даже если мы очень разные. Даже если мы можем очень сильно поругаться, но жить мы все равно должны вместе. Это такая же земля Лукашенко, как и наша.

– То есть проблем в организации похорон не было никаких?

– На мой взгляд, нет. И даже когда мы были в храме, когда было прощание, настоятель храма, он же духовник Лукашенко, оправдывался за большое количество милиции. Мне он говорил лично: «Поймите, мы не знаем, в чем причина взрыва, и мало ли что произойдет». Они были одеты в гражданское, чтобы не дразнить глаз. И, наверное, это правильно. Позавчера произошел взрыв, и мало ли что может произойти сегодня. Никто никому не препятствовал. А наши власти умеют попить кровь. Мы не могли похоронить жену Александра Козулина – кандидата на пост президента в 2006 году. Тогда была просто отвратительная история. Мы были вынуждены хоронить ее на обыкновенном сельском кладбище под Минском. То, что наша власть беспринципная, она уже показала. А в ситуации с Шереметом все было нормально.

Павел Шеремет и Борис Немцов долгие годы дружили. Фото из социальных сетей.

Если у Украины не получится, то для Беларуси это будет пример еще на 50 лет, как делать нельзя

– Как то, чем вы занимаетесь в профессии, влияет на вашу жизнь? Возникают ли в связи с этим какие-нибудь сложности? Ведь наверняка каждый ваш шаг контролируется спецслужбами.

– Если все время об этом думать, то можно сойти с ума и стать параноиком. Мы пережили все: и обыски, и уголовные дела, и закрытия СМИ, и угрозы. Чего только не было! Я лично считаю, что если журналист не двуличен, если в своих публикациях, в своих бытовых разговорах, в своих действиях одинаков, то чем его можно шантажировать? Чем может меня шантажировать Лукашенко? Тем, что я его не хвалю, а критикую? Да, я его критикую публично, и дома, и на работе. Был период какого-то сильного психологического давления. Но, наверное, они просто уже махнули рукой на тех, кто остался, кто не ушел, кто не поменял профессию.

Лукашенко уже 22 года у власти. Это много. Первые 10 лет… Два пропустим, а потом восемь лет был серьезный психологический прессинг. Кто не сломался, тот не сломался. Даже предупреждения случайных людей, которые говорили: «Светлана, будь осторожней», уже прекратились. Скажу объективно: в последнее время журналистам в Беларуси стало работать легче. Уже нет потоков судебных исков, уголовных дел за клевету. Период оттепели в отношениях с Западом дал нам передышку. Может, и они уже устали. Потому что бороться со СМИ – то же самое, что решетом черпать воду. Выживешь белорусского журналиста из Беларуси, он поедет, как Павел Шеремет, в Россию или Украину. Он свою деятельность не прекратит, а, наоборот, создаст какой-нибудь новый «Белорусский партизан».

– Павел Шеремет всем сердцем переживал за Беларусь и Украину и нередко сравнивал эти две страны. Сейчас многие задаются вопросом: – ради чего гибли люди на Майдане и ради чего продолжают гибнуть на востоке?

– Действительно, Украина была для нас большой надеждой. Если у Украины все получится, на самом деле все получится, то для Беларуси это будет просто хороший пример. Сегодня в Беларуси Украиной пугают. Вот, если у нас будет Майдан, то у нас будет война, будут гибнуть наши ребята, будет бардак, вместо одних коррупционеров придут другие. И, к сожалению, все эти пропагандистские утверждения пока имеют под собой основания. Изменить движение, курс страны нельзя по щелчку. Нужно время. И как бы то ни было, со всеми издержками Украина движется в правильном направлении. Мне хочется в это верить. Потому что если у Украины не получится, то для Беларуси это будет пример еще на 50 лет, как делать нельзя. Это будет разочарованием, которое может толкнуть Беларусь в объятия России. Мол, раз ничего не получается, то не за что тут и воевать и упираться.

По публикациям Павла видно, как первые надежды и эйфория постепенно начали сменяться разочарованием. И понимая, что он не гражданин Украины, будучи весьма осторожным, он находил в себе силы критиковать мягко, деликатно, не резко. Не так, как он бы это делал в Беларуси, будучи гражданином Беларуси. Но все же он это делал.

Украине стоит опасаться, что Беларусь и Россия – это действительно одно военное пространство

– Вы сказали, что нельзя поменять курс страны в одночасье. Но ведь у Грузии при Михаиле Саакашвили получилось.

– Саакашвили говорил, что Украине и Беларуси будет легче поменять курс. А мы считаем, что наоборот, Грузии легче. Грузия – маленькая страна, она более управляемая, меньше порядочных чиновников нужно найти, чтобы заменить тех, которые были. Это сложный момент. В условиях войны и в условиях того наследства, которое оставил Янукович, сделать все в одночасье очень сложно. Плюс ко всему Петр Порошенко – но это дело не мое, а украинцев – выходец из той системы, в которой был Янукович. Сложно было от него ожидать, что он станет вот таким революционером, который всех своих бывших соратников посадит, накажет, лишит бизнеса. Он сам вышел из той системы, против которой сейчас должен бороться. Он объективно не мог это сделать быстро и безжалостно. Плюс война. Нельзя за секунду разобраться с той системой, где ты сам был. Нельзя посадить тех людей, с которыми ты вместе когда-то пил, ел и по тем же схемам обогащался. Тут нужен новый человек, который должен быть не повязан с этой системой.

Если Шеремет в 8 утра ехал на работу – значит, он очень хотел работать в Киеве, значит, он очень соскучился по работе…

– Обычно в конце я спрашиваю: какой вопрос, на который бы вы хотели ответить, я не задал?

– Когда я утром прочитала новость, где было написано, что погиб Шеремет, я не поверила, что это наш Павел. Он всегда говорил, что вставать рано утром для него ужасная мука. Утром он никогда никаких встреч не назначал и часто говорил, что жизнь, в которой надо вставать рано и ехать на работу, для него была бы наказанием. Павел, когда окончил школу, поступал в МГИМО и не поступил. В итоге год работал на заводе «Горизонт». Он приходил на утреннюю смену, отмечался на проходной, а потом запирался в шкафчике и спал до обеда. И, кажется, утренние смены – это было самое ужасное его воспоминание.

Если Шеремет в 8 утра ехал на работу – значит, он очень хотел работать в Киеве, значит, он очень соскучился по работе…

Светлана КАЛИНКИНА – известная белорусская журналистка. Дружба с Павлом Шереметом начиналась в стенах одной редакции и продолжалась все последующие годы, даже тогда, когда Павел работал уже в Москве, а потом и в Киеве. Они вместе написали книгу «Случайный президент», тут же ставшую бестселлером на просторах бывшего СССР. Светлана была свидетельницей, как тепло и искренне дружили Шеремет и Борис Немцов. В апреле 2006-го в телевизионном шоу Владимира Соловьева Светлана и Павел были секундантами у Немцова в его поединке против Владимира Жириновского. И именно на эту женщину срывался в крике Жириновский: «Вот за это вас и убивают!»

После гибели Шеремета Калинкина, помимо основной работы на телеканале «Белсат» и сотрудничая с газетой «Народная Воля», возглавила «Белорусский партизан» – сайт, основанный Павлом. Лично от него она знала, как сильно беспокоился друг о своем проекте, и посчитала долгом сделать все, чтобы он продолжал жить.

ДЛЯ ВЯСЁЛАЙ КАМПАНІІ

У “Народнай Волі” за 10 студзеня надрукаваны ліст Антаніны Гаўрылкінай з Гродна. Рэдакцыя падтрымала яе прапанову – у тым жа нумары на 7-й старонцы з’явілася спецыяльная рубрыка “Для вясёлай кампаніі”, пад якой будуць рэгулярна змяшчацца тэксты застольных песень беларусаў. Уважлівыя чытачы ўзгадалі ўжо словы песні “Ручнікі” (“НВ”, 21.01.) і “Ой, сівы конь бяжыць!” (“НВ”, 31.01). Сёння друкуем словы песні “Мяцеліца”, якая таксама прыгожа гучыць у вясёлай кампаніі.

Мяцеліца

Словы А.Дзеружынскага
Музыка М.Шуміліна

Ой, мяцеліца,
Ой, мяцеліца,
Ўсе дарожкі замяла.
Як мне, дзеўчыне,
Як мне, дзеўчыне,
Ехаць з любым да сяла? } *2 разы*

Я сняжыначкі,
Я сняжыначкі
Сваім сэрцам растаплю.
Ведай, міленькі,
Ведай, міленькі,
Цябе моцна я люблю. } *2 разы*

Ой, мяцеліца,
Ой, мяцеліца
Адгуляла – і пайшла…
А вяселейка,
А вяселейка
Едзе з песняй да сяла. } *2 разы*

ЗАПРАШЭННЕ

Канцэрт-прэзентацыя народнай музыкі ў Палацы культуры МТЗ

9 лютага а 18-й гадзіне ў Палацы культуры МТЗ (Мінск, вул.Даўгабродская, 24) пачнецца канцэрт-прэзентацыя кнігі «Беларускія народныя музычныя інструменты» (падрыхтавана выдавецтвам «Беларуская Энцыклапедыя імя П.Броўкі» сумесна з Беларускім фондам культуры і выдадзена пры фінансавай падтрымцы Міністэрства інфармацыі Рэспублікі Беларусь). У вечарыне возьмуць удзел лепшыя творчыя калектывы і індывідуальныя выканаўцы з розных рэгіёнаў Беларусі (заслужаныя аматарскія калектывы – «Палешукі» з Іванава, «Паазер’е» з Пастаў, ансамбль старадаўняй музыкі «Пастараль» з Дзяржынска, фалькорны ансамбль «Дударыкі» з Мінска, народны ансамбль «Гудскі гармонік» з Лідшчыны, узорны ансамбль «Картузяне» з Бярозы, гарманісты-віртуозы Барыс Харэвіч з Вілейкі, Любоў Галубіцкая з Чачэрскага раёна, Сяргей Ярук з Маладзечанскага і іншыя, а таксама ансамбль салістаў Нацыянальнага акадэмічнага народнага аркестра Рэспублікі Беларусь імя І.Жыновіча).

Да канцэрта-прэзентацыі прымеркавана праца выстаўкі-продажу сувенірнай прадукцыі Іванаўскай школы бондарства і Маладзечанскай фабрыкі мастацкіх вырабаў, тут жа можна будзе набыць кнігі выдавецтва «Беларуская Энцыклапедыя імя П.Броўкі».

Канцэрт-прэзентацыя праводзіцца як культурна-адукацыйны праект па папулярызацыі народнай музыкі, і хочацца верыць, што добрая справа знойдзе працяг.

Тадэвуш СТРУЖЭЦКІ, намеснік старшыні Беларускага фонду культуры.

НУ І НУ!

4,5 года калоніі за… 60 еўра

У Беларусі за хабар асуджаны чарговы доктар

На гэты раз – урач фельчарска-акушэрскага пункта з вёскі Бярэзінскае Маладзечанскага раёна **Генадзій Ціс**. Яго прызналі вінаватым у афармленні фіктыўных бальнічных лістоў. У ходзе судовага следства было ўстаноўлена шэсць такіх эпізодаў, прагучала, што за кожны ліпавы бальнічны доктар браў узнагароджанне ад пацыентаў прыкладна ў 10 еўра.

Атрымліваецца, што доктар «узбагаціўся» на 60 еўра, а ў калонію загрымеў на 4,5 года. Дарэчы, максімальны прысуд, які мог быць вынесены па прад’яўленым урачу артыкуле, – дзесяць гадоў пазбаўлення волі.

– *За хабарніцтва прадугледжана самая суровая мера адказнасці,* – так пракаментаваў прысуд пракурор раёна Уладзімір Дубоўскі. – *Як бачыце, доктар атрымаў не максімальнае пакаранне. Можа здацца, што 4,5 года – гэта шмат за шэсць хабараў па 10 еўра, але тут суд улічваў не суму атрыманых незаконным шляхам грошай, а сістэмнасць у злачыннай дзейнасці абвінавачанага. Тое, што гэтая дзейнасць была пастаўлена ў яго на паток і на пэўным этапе спынена праваахоўнымі органамі.*

Ігар ЗАЛЕСКІ.

ШЧЫРАЯ РАЗМОВА

Уладзімір ШАНТАРОВІЧ:
«Пляваць яны хацелі на алімпійскія прынцыпы!..»

Галоўны трэнер зборнай Беларусі па веславанні на байдарках і каноэ распавёў "Народнай Волі", як "забівалі" яго каманду.

Днямі стала вядома: Спартыўны арбітражны суд у Лазане адмяніў гадавую дыскваліфікацыю мужчынскай зборнай Беларусі па веславанні на байдарках і каноэ, якую прыняла Міжнародная федэрацыя каноэ з-за падазронняў у парушэнні антыдопінгавых правілаў.

Як паведаміў генеральны сакратар НАК Беларусі **Анатоль Котаў**, апраўдалі ўсю каманду, трэнерскі склад, урачоў і афіцыйных асоб.

"Мы будзем рыхтаваць іск у суд у Швейцарыі аб кампенсацыі маральнага ўрону, які панесла наша зборная ў сувязі з тым, што не дапусцілі на Алімпійскія гульні і беспадстаўна адхілілі фактычна на паўгода ад трэніровачнага працэсу і міжнародных стартаў", – заявіў Котаў.

Таксама беларускі бок мае намер падаць іск аб кампенсацыі выдаткаў на падрыхтоўку да Алімпіяды за чатыры гады.

– Ёсць, безумоўна, маральнае задавальненне, што рашэнне прынята на нашу карысць, – кажа галоўны трэнер весляроў **Уладзімір Уладзіміравіч ШАНТАРОВІЧ**. – І ў станоўчым выніку былі практычна ўпэўнены. Тут жа абсалютна палітызаваная справа. Фактаў супраць нас было нуль!

– Калі пачалося "паляванне" на беларускую зборную?

– За некалькі месяцаў да Гульняў – з красавіка мінулага года. Праўда, і раней можна было назіраць спробы ўставіць палкі ў колы, але сур'ёзна на гэта нават увагі не звярталі. А вось у красавіку на нас пайшлі ў самае сапраўднае наступленне. У Францыі падчас нашага знаходжання на зборах, мясцовыя паліцэйскія абшукалі ўсю каманду, ледзь не ваенную аперацыю правялі! А затым Міжнародная федэрацыя каноэ вынесла свой прысуд, хаця абсалютна ніякіх доказаў віны беларускай каманды не было. Як не было і рашэння Міжнароднага антыдопінгавага агенцтва і ўнутранага расследавання. Сабраліся пяць прадстаўнікоў Міжнароднай федэрацыі, паразмаўлялі па скайпе і самі вырашылі: беларускія весляры вінаватыя, на Алімпіяду яны не паедуць. І кожны пралабіраваў інтарэсы сваёй краіны. Вось гэтая "міжнародная спартыўная сям'я" ўзяла і адным лёгкім рухам "забіла" нашу каманду перад Гульнямі.

– Калі вам стала вядома, што зборную адхілілі ад удзелу ў Алімпійскіх гульнях?

– За два дні да падачы нашай заяўкі на ўдзел у Алімпіядзе.

– У сваёй практыцы вы з такімі выпадкамі калі-небудзь сутыкаліся?

– Ніколі! Гэта ў мяне першы і, спадзяюся, апошні сумны вопыт. Міжнародная федэрацыя каноэ парушыла нават уласны статут, але і сёння яны не разумеюць, што адбылося. Альбо робяць выгляд, што не разумеюць. Вышэйшая інстанцыя – Спартыўны арбітражны суд – заяўляе пра тое, што мы былі невінаватыя, а федэрацыя ў адказ "выказвае шкадаванне і жаданне змагацца за чысты спорт". Дык і я выступаю за чысты спорт! А яшчэ – за прыстойнасць, якая адсутнічае ў тых людзей, што прынялі рашэнне прыбраць хлопцаў з алімпійскай дыстанцыі. Наш алімпійскі чэмпіён Саша Багдановіч спытаўся на судзе ў прадстаўніка федэрацыі: "Вы ўяўляеце, што зрабілі?» Той адказаў: "Я не разумею вашага пытання". Яны, аказваецца, не разумеюць, што зрабілі! Ім усё да лямпачкі! Чалавек, які сябе паважае, пасля такога скандалу адразу напісаў бы заяву аб звальненні, папрасіў прабачэння ў зале суда і пайшоў дадому. Яны ж пакрэмзалі лёсы спартсменаў! Чалавек гадамі ідзе да запаветнай мары, збіраецца фінішаваць на Алімпіядзе, на медаль разлічвае… А яго за шкірку і нагой пад задняе месца! Проста так, без якіх бы то ні было падстаў. Вы нават не ўяўляеце, што я гэтым "змагарам за чысціню ў спорце" жадаў на дадзеным этапе майго жыцця…

– Але, напэўна, нешта ў сваё апраўданне ініцыятары дыскваліфікацыі казалі падчас судовага працэсу?

– Нічога не казалі, былі толькі агульныя фразы пра "чысціню ў спорце". Нават афіцыйных выбачэнняў пакуль не дачакаліся за тое, што перад нашай камандай паставілі шлагбаум на дарозе да Гульняў на падставе інфармацыі "блізкіх да следства людзей". Поўны абсурд!

– Многія выказваюць меркаванне, што беларускую зборную "заказалі" канкурэнты. Ёсць у вас нейкія ўласныя версіі?

– Я яшчэ раз паўтаруся: прадстаўнікі Міжнароднай федэрацыі лабіравалі інтарэсы сваіх краін, чые зборныя, дарэчы, затым і заваявалі на Гульнях алімпійскія медалі.

– Ужо вядома, што Нацыянальны алімпійскі камітэт Беларусі падасць іск да Міжнароднай федэрацыі каноэ на суму 2,5 мільёна долараў…

– Напэўна, гэта правільна падлічаная сума, бо шмат грошай патрацілі на падрыхтоўку да Алімпіяды, а з-за дыскваліфікацыі аказалася, што дарэмна. За ўсё трэба плаціць у гэтым жыцці, так што няхай зараз не робяць невінаватых вочкі.

– Уладзімір Уладзіміравіч, чаму ў сучасным спорце магчымы такія, здавалася б, абсурдныя сітуацыі?

– Развал алімпійскага руху пачынаецца тады, калі ў сілу ўступаюць фінансава-эканамічныя рычагі. Сёння Міжнароднае антыдопінгавае агенцтва (ВАДА) лічыць, што яно кіруе ўсім спортам вышэйшых дасягненняў. Не Міжнародны алімпійскі камітэт, а менавіта ВАДА! І людзі, якія павінны займацца, прабачце, толькі аналізамі мачы, лезуць у кіраванне спортам. Яны раяць, каго прыбраць, а каму трэба даваць зялёнае святло… Прасоўваюць інтарэсы сваіх фармацэўтычных кампаній. Напрыклад, прэпарат мельдоній зрабілі забароненым, а свае прэпараты дазволілі. Сёння наркотыкі, зброя і фармакалагічныя сродкі – самыя прыбытковыя сферы ў свеце. Вось за што ідзе вайна – за рынак фармакалогіі! У выніку ВАДА вучыць Міжнародны алімпійскі камітэт, як таму трэба працаваць і якія акцэнты расстаўляць. З такімі падыходамі гэты алімпійскі рух рана ці позна, але развaліцца. Спортам сталі кіраваць брудныя грошы. Вось і ідуць заказы прыбраць тых альбо іншых. І пляваць яны хацелі на алімпійскія прынцыпы і ідэалы! У такі век жывём…

Алесь СІВЫ.

P.S. *У мінулыя выхадныя стала вядома, што Сусветнае антыдопінгавае агенцтва афіцыйна зняла з беларускіх весляроў усе падазрэнні ва ўжыванні допінгу. Канаіст Максім Пятроў (адзіны прадстаўнік мужчынскай зборнай Беларусі, які яшчэ заставаўся адхіленым ад спаборніцтваў за ўжыванне забароненых рэчываў) таксама выключаны са спісу антыдопінгавага агенцтва.*

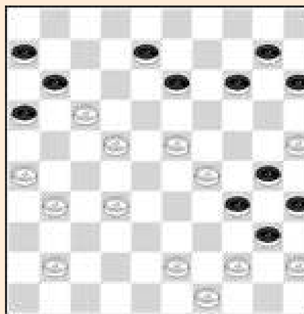
ШАШКІ

Матч сяброў

Матч сяброў па складанні шашачных кампазіцый Расія–Украіна–Беларусь закончыўся.

Перамогу атрымала сборная Расіі. У расіян у камандзе былі толькі два члены – міжнародныя гросмайстры **Уладзімір Матус** і **Аляксандр Мікалаеў**, якія перамаглі па сувораўскім прынцыпе "Не числом, а умением". У асабістым заліку ўпэўнена перамог **Аляксандр Мікалаеў**.

На дыяграме лепшая праблема пераможцы.

№1 – 20, 43-39, 29, 40, 21, 3(22**A**), 15(24**B**), 33, 50 x **A**(44), 15(24 **C**), 50, 17 x **B**(44), 29-24, 50 x **C**(22), 29-24, 50(27), 28(11, 32), 33(37), 47 x.

Дэбютанты шашачнага аддзела

Першы з іх – **Міхаіл Цветаў**. Нядаўна ён адсвяткаваў 70-гадовы юбілей. Дзяцінства і ранняя маладосць яго прайшлі ў Беларусі, у горадзе Гарадок Віцебскай вобласці. Тут і пачалося захапленне шашкамі і асабліва шашачнай кампазіцыяй. Са слоў Міхаіла, "кампазіцыя моцна схапіла ў свае абдымкі і не адпускае да гэтага часу". Удзел у 4-м Усебеларускім конкурсе 1966 года прынёс першую перамогу у канцоўках-64 і трэці прыз у эцюдах-64. З таго часу яго вынікі замацаваны ў верхніх радках турнірнай табліцы амаль ва ўсіх спаборніцтвах любога ўзроўню. Зараз наш былы зямляк жыве ў Ізраілі, але сувязі з малой радзімай не страчвае. Сваім былым землякам Міхаіл прысвячае новую праблему.

№2 – 36-31, 41, 31, 23, 26, 39(34**A**), 30, 39, 39 x. **A**(30), 38(35), 38-33, 34 x.

Дзве наступныя дамачныя праблемы ён даслаў на конкурс "Беларусь-2016".

№3 Белыя: 14, 15, 23, 24, 26, 28, 29, 31, 40, дамкі 35, 45 (11).

Чорныя: 2, 8, 12, 17, 21, 22, 27, 30, 33, 38, 39, дамкі 16, 36 (13).

9, 14, 13, 4, 11, 8, 18(34**AB**), 29, 45-18(13), 19 x. **A**(9), 1(38), 6(42), 34(48), 39(37), 28 x. **B**(29), 34(30**C**), 45-18, 4:27:25(38), 48 x. **C**(40), 27(22), 27(39), 49 x.

У галоўным варыянце бесперапынная серыя баёў з 15(!) паўхадоў.

№4 Белыя: 33, 34, 40, 42, дамкі 36, 39, 45 (7).

Чорныя: 19, 20, 38, дамкі 1, 15, 25 (6).

33-29, 48(43**A**), 41(20**BC**), 10, 34, 15 x. **A**(24), 47, 23(29), 34, 45:20 x. **B**(42), 4, 34, 47 x. **C**(34), 29(42**D**), 4, 45-18, 48 x. **D**(20), 10, 45-18, 25 x.

Другі дэбютант – **Іван Івацка** з украінскага горада Вінніца. Іван Дзмітрыевіч – суддзя міжнароднай катэгорыі па шашачнай кампазіцыі, а таксама старшыня камісіі па шашачнай кампазіцыі Украіны. Усе апошнія чэмпіянаты Беларусі праходзяць з яго ўдзелам.

№5 Белыя: a5, b4, c7, f6, g1, g5 (6).

Чорныя: b6, d8, g3, h2, h6, h8 (6).

№6 Белыя: a5, b6, c1, e7, g7, g5 (6).

Чорныя: a3, b2, b8, d4, e3, f2 (6).

№7 Белыя: a7, b4, b6, c5, g1, g5 (6).

Чорныя: a3, b2, e3, e7, f8, h6 (6).

Аўтар наступнай пазіцыі – добра вядомы нашым чытачам **Генадзь Андрэеў** (Латвія).

№8 Белыя: b6, c5, d4, d6, e5, h2 (6).

Чорныя: b2, d8, e7, f4, f8, g3 (6).

Такім чынам, пазіцыі №5–8 з'яўляюцца заданнямі чарговага бліц-конкурсу. Пераможца атрымае прыз – шашачную кнігу. Просім чытачоў у адказах на магчымасці ўказваць кантактны тэлефон.

Наступныя пазіцыі па міжнародных шашках належаць другому аўтару, якога таксама ведаюць нашы чытачы. **Рыгор Краўцоў** (в.Рублёўск Круглянскага раёна Магілёўскай вобласці) – нацыянальны майстар спорту па шашачнай кампазіцыі.

№9 Белыя: 18, 20, 21, 23, 27, 29, 36 (7).

Чорныя: 7, 8, 9, 10, 12, 17, 37 (7).

22, 23, 31, 15, 33 x.

№10 Белыя: 15, 19, 22, 24, 25, 27, 32, 37, 42, 43 (10).

Чорныя: 7, 8, 9, 13, 16, 34, 35, 39, 45 (9).

10, 21, 4, 15, 1, 1:40(44), 50 x.

№11 Белыя: 6, 7, 11, 19, 21, 24, 30, 34, 40 (9).

Чорныя: 1, 2, 8, 9, 10, 12, 13, 18, 25 (9).

17, 14, 3, 26, 5(50), 28(23), 7, 28 x.

№12 Белыя: 8, 17, 19, 26, 27, 32, 35, 41, 43, 44, 45 (11).

Чорныя: 2, 9, 10, 13, 16, 20, 24, 25, 30, 38, 45 (11).

37, 21, 34, 29, 4, 35, 43 x.

№13 Белыя: 20, 23, 24, 29, 33, 35, 39, 41, 43, 47, 48, 49, 50 (13).

Чорныя: 7, 8, 9, 10, 12, 14, 15, 17, 22, 25, 32, 37, 45 (13).

49-44, 41, 42, 38, 18, 4, 40, 45(19), 44-40(24, 14), 30(19), 24, 40 x.

№14 Белыя: 6, 11, 16, 19, 21, 24, 28, 30, 31, 33, 37, 40, 42, 45, 49 (15).

Чорныя: 1, 2, 9, 10, 12, 17, 21, 22, 23, 27, 35, 36, 39, 44 (14).

32, 7, 8, 22, 1, 13(44,44), 40, 18(9, 40), 22(45), 50(7), 38(11, 50), 38-33 x.

Супаставім рашэнні

Рашэнне пазіцый бліц-конкурсу "НВ" ад 18 кастрычніка 2016 года.

№8 – d6, b4, c7, d8, a3(g3), b8(f2**A**), g3, d6 x. **A**(h2), a7(g1), a3-c5 x

№9 – d6, c5, c7, c7(f6), f4, f4 x.

№10 – b6, d4, f8, g5(f6), e7(c3), g7(d2), c3, c5(b6, b4), f8(c3), b4, b8 x.

№11 – b6, cd8, cb6(c7**A**), h4, f6, c1 x **A**(d6), b6-c7, f6, h2 x.

№12 – c5, h6, c7, d6, e7(b8), h6, f8 x.

Першыя свае адказы даслалі: **Аляксандра Камінская** (Вілейка), **Леанід Жыхар**, **Фёдар Карпей** (Мядзел), **Юрый Голікаў** (Цвер, Расія), **Віталь Варушыла**, **Іван Наўроцкі**, **Альберт Ліцвінаў**, **Эдуард Дамброўскі** (Мінск), **Аляксандр Шурпін** (Івянец), **Уладзімір Бандарык** (в. Луговая Слабада Мінскага раёна), **Мікалай Зайцаў** (Баранавічы), **Уладзімір Сергіеня** (в.Войкава Уздзенскага раёна), **Ігар Ананіч** (Гродна), **Рыгор Краўцоў** (в.Рублёўск Круглянскага раёна), **Уладзімір Валчкоў** (Маладзечна), **Аляксандр Голуб** (в.Талька Пухавіцкага раёна), **Уладзімір Панько** (г.Камянец).

Перамогу атрымаў **Ігар Ананіч**. Віншуем!

Свае лісты дасылайце на адрас: 220030 Мінск, вул. Энгельса, 34а, "Шашкі", або на электронныя адрасы: **saf20016@yandex.ru, shulga.checkers@gmail.com.**

Віктар ШУЛЬГА, міжнародны майстар спорту па шашачнай кампазіцыі.

ГРОШЫ

Паўмільёна еўра – на ўсіх

Беларускія футбольныя клубы атрымалі ўзнагароджанне ад УЕФА.

Саюз еўрапейскіх футбольных асацыяцый вызначыў 150 мільёнаў еўра клубам з усіх 54 нацыянальных федэрацый, чые ігракі бралі ўдзел у кваліфікацыі і фінальнай стадыі Еўра-2016.

Беларускія клубы ў агульнай складанасці атрымалі каля 533 тысяч еўра. Больш за ўсіх зарабілі барысаўскі БАТЭ (283 тыс.), мінскае "Дынама" (131 тыс.) і салігорскі "Шахцёр" (64 тыс.).

ГІСТОРЫЯ ЗДЫМКА

«На Беларусі Бог жыве!»

3 ліпеня 2015 года. На фота – вядомы беларускі палітык **Павел Севярынец** са сваёй жонкай **Вольгай**.

"Мы з Волечкай пасля пяці дзён пешай пілігрымкі з Мінска ў Будслаў, – распавёў Павел. – Пілігрымка – гэта вобраз чалавечага жыцця: праз выпрабаванні, дождж і спёку ідзеш насустрач Богу. Будслаў у гэтыя дні ператвараецца ў сэрца Беларусі – дзясяткі тысяч вернікаў, беларуская мова паўсюль, ніякага мата і хамства".

На фотаздымку Павел і Вольга перад касцёлам чакаюць набажэнства, якое праводзіцца пад адкрытым небам.

"У сталіцы ў гэты дзень людзей сагналі на парад да прыдуманага "Дня незалежнасці", а тут – цэлыя сем'і, суседзі, сябрыны, – дадае наш суразмоўца. – Толькі што на ўваходзе перад міліцэйскімі кардонамі (абшуквалі ўсіх, каб не пранеслі ўлёткі ці сцягі) мы разам з трыма сотнямі спартанцаў з Мінскай пілігрымкі скандзіравалі так, што дрыжэлі шыбы ў хатах: "На Беларусі Бог жыве!"

Алесь СВЯТЛАНІЧ.

ХАКЕЙ

З кім згуляе «Дынама»?

Хакеісты сталічнага клуба датэрмінова выйшлі ў плэй-оф Кантынентальнай хакейнай лігі.

Рэгулярны чэмпіянат пакуль не закончыўся ("Зубрам" засталося правесці яшчэ чатыры матчы), а таму невядомы і сапернік мінскай каманды. Хутчэй за ўсё, гэта будзе яраслаўскі "Локомотив", маскоўскае "Динамо" ці падмаскоўны "Витязь".

Дададзім, што "Дынама" ў чацвёрты раз за ўсю гісторыю свайго існавання трапляе ў плэй-оф КХЛ. Апошнім разам яны былі ў Кубку Гагарына ў сезоне 2014/2015.

Адрас рэдакцыі: 220030, Мінск, вул. Энгельса, 34а. Прыёмная: тэл./факс (017) 328-68-71.
nvonlineinfo@gmail.com
http://www.nv-online.info

Заснавальнік і галоўны рэдактар Іосіф Паўлавіч СЯРЭДЗІЧ

Падпісныя індэксы:
63222 – для індывідуальных падпісчыкаў,
632222 – для прадпрыемстваў і арганізацый.

9 772071 964000 17011

Паколькі ў рэдакцыі няма магчымасці рэцэнзаваць і вяртаць нявыкарыстаныя матэрыялы, яна пакідае права ўступаць у перапіску за сабой. За інфармацыю, размешчаную ў рэкламных аб'явах, рэдакцыя не адказвае. Могуць друкавацца матэрыялы, у якіх пазіцыя аўтараў не падзяляецца газетай. Пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі сродку масавай інфармацыі №947 ад 6 студзеня 2010 г. выдадзена Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь (пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі №224 ад 6 сакавіка 2000 г.). Надрукавана ў друкарні дзяржаўнага прадпрыемства «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП №02330/106 ад 30.04.2004. Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Падпісана ў друк 06.02.2017 у 17.00. Аб'ём 4 друк. аркушы. Тыраж 25 020 экз. Заказ № 464.